

WILLIAM BOUGUEREAU - Angelska pesem

Duhovno življenje

BUENOS AIRES • LETO 71 +++ 10 • DECEMBER 2004

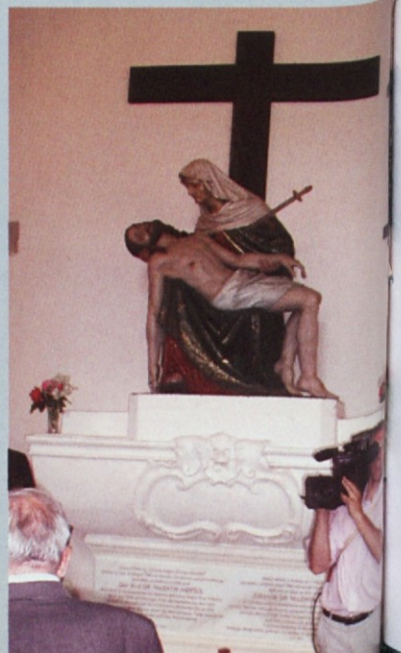
5. junija 2004 je bilo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu **ODKRITJE IN BLAGOSLOVITEV DOPRSNEGA KIPA** velikemu Slovencu iz prve generacije maturantov predvojnih Škofjih zavodov **DR. VALENTINU MERŠOLU** (1894-1981). Kip je odkril slavljencev sin dr. Tine Meršol, blagoslovil pa škofijski upravitelj mons. Andrej Glavan.

FRANBUH CM, misijonar na Madagaskarju, ki je pred 50 leti pel novo mašo v cerkvi Marije Pomocnice v Ramos Mejiji, je obhajal 20. maja v cerkvi Srca Jezusovega na Taboru v Ljubljani svojo zlato mašo.
Foto: Stane Snoj

1. Med koncelebrirano sv. mašo, ki jo je 12. junija vodil škof Jože Kvas v vetrinjski cerkvi **OB ODKRITJU SPOMINSKE PLOŠČE DR. VALENTINU MERŠOLU**. - 2. in 3. Dr. Tine Meršol s soprogo ob spominski plošči pri oltarju Žalostne Matere Božje. **Spodaj levo:** Skupina rojakov iz ZDA in Kanade, pobudnikov za postavitev spominske plošče. Med njimi so tudi John Corseillis, dr. Andrej Bajuk s soprogo, prof. Lojze Peterle in mons. dr. Janez Zdešar.
Foto: Stane Snoj

BOŽIČ V LETU EVHARISTIJE

Praznik telesnega in duhovnega življenja,
hvalnica sedanjemu in večnemu življenju

JURE RODE

Od letošnjega oktobra do oktobra 2005 obhajamo **Leto Evharistije**. Trije dogodki so navdihnili svetemu očetu to misel: 1) 48. mednarodni evharistični kongres, ki je bil letos v Mehiki, od 10. do 17. oktobra, z geslom: „*Evharistija: luč in življenje novega tisočletja*“; 2) Redno zborovanje Škofovske sinode, ki bo prihodnje leto v Rimu, od 2. do 29. oktobra, o temi: „*Evharistija: vir in višek življenja in poslanstva Cerkve*“; 3) Svetovni dan mladih, ki bo prihodnje leto v Kölnu, od 16. do 21. avgusta. Sveti oče želi, da je Evharistija v središču življenja, okoli katerega naj se zbirajo mladi, da hranijo svojo vero in navdušenost za Boga.

Obsodba kulture smrti: telesne in duhovne

Prav na začetku evharističnega leta, 25. oktobra t.l., je kardinal Renato Martino, predsednik Papeškega sveta za pravičnost in mir, predstavil knjigo o sedanjem socialnem nauku Cerkve. „*ABC dobrega kristjana*“ je dokument, ki povzema gledanje papeža Janeza Pavla II. in katoliške Cerkve na bistvena moralna vprašanja v današnji družbi. „*Je namenjen katoličanom, kristjanom in ljudem dobre volje*“.

Priročnik obsoja splav, „poroke“ med istospolnimi ali homoseksualnimi osebami („*država ne sme uzakoniti takih zvez, ker bi grešila proti dolžnosti, ki jo ima, da podpira in brani zakon med možem in ženo, ustanovo, ki je bistvena za skupno dobro*“), obsoja vse vrste terorizma („*ker je popoln prezir človeškega življenja in ga ne more opravičiti noben nagib*“), krivično preventivno voj-

no, evtanazijo ali umetno povzročeno smrt in druge moralne stranpoti. Knjiga je izbor papeževih govorov o gornjih vprašanjih v teku petindvajsetih let njegovega papeževanja.

Zagovor kulture življenja in ljubezni

Sveti oče brani bistvene osnove katoliškega socialnega nauka; načrt Božje ljubezni o človeku in družbi; odrešenijsko poslanstvo Cerkve; svetost življenja in dostojanstvo človeške osebe, njene pravice ter načela in vrednote socialnega nauka.

V drugem delu obravnava „klasične“ teme katoliškega nauka o družbi: družino, človeško delo, ekonomijo, politično in mednarodno skupnost, spoštovanje narave in vprašanje miru v svetu. V tretjem delu daje praktična navodila, posebej laikom, za uresničevanje socialnega nauka.

Določene moralne vrednote, kot je, na primer, obramba življenja, ne dopuščajo nobene spremembe samo zato, ker bi bilo tako vseh „mnenju večine“ in jih moramo priznavati kot nujne sestavine „naravnega zakona, zapisanega v srce vsakega človeka“.

Odločilni izzivi

Izziv za današnjo katoliško kulturo je: „*Prava človeška modrost se more in mora srečati z Evangeljsko resnico, saj si ne moreta nasprotovati, ker obe izhajata iz Boga in vodita k Bogu*“. Drugi izziv je „*verska in moralna brezbržnost*“, v kateri živi današnja družba. Tretji izziv je dušnopastirski, kako v tem času, spričo sedanjega napredka pomagati človeku, da išče Boga, ga najde, ga sprejme v svoje življenje in je tako pripravljen, da ga Bog povabi k uživanju večne sreče.

Jezusovo rojstvo v Betlehemu

Vsi kristjani, katoličani, skupaj z vzhodnimi in zahodnimi ločenimi brati, se vsako leto spominjamo Kristusovega telesnega rojstva. Ko je Beseda meso postala in med nami prebivala. Bog je hotel biti rojen kot človeški otrok. Hotel je biti nam enak v vsem razen v grehu. Kot resnični Bog in resnični človek je hotel prostovoljno trpeti in umreti za našo popolno spravo z Bogom, njegovim in našim Očetom. V Betlehemu je začel živeti, da je mogel umreti na Kalvariji — za našo srečo.

Kristusovo rojstvo pri vsaki maši - je pravi božič

Na praznik Marije, Kraljice rožnega venca, 7. oktobra tl., je sv. oče objavil Apostolsko pismo za leto Evharistije z naslovom: „Ostani z nami, Gospod“, kot sta dejala Jezusu učenca v Emavsu. V tem pismu papež želi, da nam Leto Evharistije učinkovito pomaga k obnovi evharistične pobožnosti, do rednega, pogostnega in dobrega prejemanja sv. obhajila. Želi, da moremo v moči Evharistije premagovati vse zmote, zablode in grehe, ki jih papež obsoja v zgoraj omenjenem dokumentu.

Pri vsaki maši se Kristus vedno znova skrivnostno, toda resnično rodi pri spremenjenju. Kot nekoč v Betlehemu po telesnem rojstvu, tako sedaj, pri maši, postane med nami navzoč po zakramentu Evharistije. „To je moje telo“, „To je kelih moje krvi“, „To delajte v moj spomin“. Naj nam Leto Evharistije pomaga tudi k temu, da bomo znali ceniti in biti hvaležni za to neizrekljivo milost in srečo.

Kristus pride med nas pri vsaki maši, da je naša hrana, da je hrana našim bolnikom in ostarelim in da ga moremo obiskovati in častiti navzočega v naših tabernakljih.

Na začetku Leta Evharistije prosimo Marijo, mater Evharističnega Kralja, naj nam s svojim zgle-dom kaže, kako naj živimo vedno v zvezi z njenim Sinom. Prosimo jo, naj nam pomaga, da bomo vredni biti živi tabernaklji, v katerih bo po milosti prebival naš Bog in Gospod, novorojeni Kralj. Tako bo vsako obhajilo kot naš duhovni, a resnični božič. Tako bo v resnici srečen božič! ●

KOT NEKDAJ — V JASLIH

VLADIMIR KOS

*Adventni venček moj iz štirih kitic —
naj tam visi, kjer čuva vhod srcé:
dotlej da najde ga božični svit,
ko gre pobožat Dete v Betlehemu.*

*Ne čudi se — živimo v novem svetu,
kjer v naših srcih Božji Sin živi
s spomini, ki jih smemo spet in spet
obujati, in vriskati z Resnico.*

*V Mariji Božji Sin postal je človek,
ostati človek hoče vekomaj!
Bo kdo za Božič našel več darov?
In kje drugje na svetu košček raja?*

*Adventni venec moj ne bo uvenil,
ne tvoj, če je pri vhodu v dom srcá.
Iz štirih kitic Njemu v čast spletén,
ki se ga najti da, kot nekdam, v jasliah.*

NOVOLETNICA, MALCE PO JAPONSKO

(iz 5,7,5,7, in 7 zlogovnih vrstic)
VLADIMIR KOS

*Je kje res meja,
o morjé, med letoma?
Boróvca veja
od grudna zbor meglá
po vígredi vprašuje.*

Nameni Apostolata molitve

ZA DECEMBER

SPLOŠNI:

Da bi na otroke gledali kot na dragocene božje darove, ki jih moramo vedno spoštovati, razumeti in ljubiti.

Evangeliji pričajo, kako so otroci v Jezusovih očeh vredni spoštovanja, razumevanja in ljubezni. Že Jezusovo rojstvo priča o tem. Bog Oče je poslal svojega Sina na svet kot otroka, rojenega iz Marije, in s tem pokazal na dostojanstvo vsakega otroka. Jezus je doživljal veselje in izzive, ki so del vsakega otroštva. Rasel je v modrosti in milosti ob ljubeči pozornosti in skrbnem varstvu Marije in Jožefa. V času javnega delovanja je kar nekajkrat osupnil poslušalce s svojimi revolucionarnimi pogledi na otroke. Dobesedno na glavo je postavil takratni način gledanja, ko je glasno in jasno oznanjal, da se moramo učiti od otrok: „Če se ne spreobrnete in ne postanete kakor otroci, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo,“ (Mt 18, 3). Jezus se je sam na neki način izenačil z otrokom, ko je rekel: „Kdor sprejme enega teh otrok v mojem imenu, mene sprejme; kdor pa mene sprejme, ne sprejme mene, temveč tistega, ki me je poslal,“ (Mr 9, 37). Jezus nas vabi, da sprejmemo vsakega otroka kot Božji dar, posnemamo otroške kreposti in smo otrokom vedno dober zgled.

Cerkveni nauk danes izraža isto

skrb in ljubezen do otrok, kot jo je pokazal Jezus. Mnogi cerkveni dokumenti, zlasti tisti, ki zadevajo družino, poudarjajo otrokovo osebno dostojanstvo in pravico do ljubezni, spoštovanja in varstva in to toliko bolj, kolikor manjši so ali bolj nezaščiteni, bolni ali prizadeti. Vsak otrok je v nekem pogledu podoba Božjega otroka. „Ta otrok, položen v skromne jaslje, je Božje znamenje. Stoletja in tisočletja minevajo, znamenje pa ostaja in velja tudi za nas, ljudi tretjega tisočletja. To je znamenje upanja za celotno človeško družino; znamenje miru za vse, ki trpijo zaradi kakršnihkoli konfliktov; znamenje svobode za uboge in zatirane; znamenje usmiljenja za tiste, ki so ujeti v začarani krog greha; znamenje ljubezni in tolažbe za vse osamljene in zapuščene. Drobnost in krhkost znamenja, skromnost in tiho, vendar polno Božje moči,“ (iz govora Janeza Pavla II. pri polnočnici leta 2002).

MISLJONSKI:

Da bi bilo učlovečenje Jezusa Kristusa zgled vsakega pristnega prizadevanja za inkulturacijo evangelija.

Pristna inkulturacija krščanske vere je osnovana na skrivnosti učlovečenja. „Bog je svet tako ljubil, da je dal svojega edinorojenega Sina,“ (Jn 3, 16). V določenem času in kraju se je Božji Sin učlovečil in „je bil rojen od žene,“ (Gal 4, 4). Za uresničenje tega edinstvenega dogodka je Bog izbral ljudstvo s posebno kulturo in ga vodil skozi zgodovino k učlovečenju. Vse, kar je Bog storil svojemu izvoljenemu ljudstvu, razodeva, kaj je hotel narediti za vse človeštvo, za vsa ljudstva in kulture. Sveto pismo pripoveduje o tem in o Jezusu Kristusu, po katerem je Bog stopil v svet. Poroča, kaj je Jezus govoril in delal, o njegovi smrti in vstajenju. Jezus je razodel človeštvu Božjo

ljubezen. On je Beseda, ki je za ves svet meso postala.

Različnim kulturam ustrezajo različni načini, kako se evangelij oznanja, razumeva in živi. Cerkev uči nespremenljivo Božjo resnico in vabi vsa ljudstva v vseh časih, da izrazijo Jezusov nauk tako, kakor nagovarja njihovo srce in pamet. Bistveno je, da se Cerkev vključi v kulturo in nato izpelje potrebno očiščenje in preobrazbo.

Pristna inkulturacija ima dvojen vidik. Po eni strani ima vsaka kultura pozitivne vrednote in oblike, ki bogate oznanjevanje, razumevanje in sprejemanje evangelija. Po drugi strani pa evangelij vzpodbuja kulture in zahteva, da nekatere svoje vrednote in oblike spremene. Proces inkulturacije naj v dialogu Cerkev in kulture razjasni, kaj je in kaj ni Kristusovo. Vsaka kultura naj bi bila očiščena in dopolnjena z vrednotami, ki jih odkriva velikonočna skrivnost. Evangelij je resnična osvoboditev od vsega nereda, ki ga povzroča greh, in je obenem poziv k polnosti resnice. Brez Kristusa se nobena človeška kultura ne more v polnosti udejanjiti.

Janez Pavel II.

(Post-sinodalna apostolska vzpodbuda „Cerkev v Oceaniji,“ 22. november 2001.)

SLOVENSKI:

Da bi se zavedali, kako odločilnega pomena za narod in cerkev so zdrave družine.

Tisoč let je to držalo za po sebi umevno, zdaj se je zamajalo. Niso toliko krivi posamezniki, ki so se v tem pregrešili, takih je vedno bilo. Novo je, da je rušenje družine postalo pri nekaterih načelno in načrtno. So skupine, politične, izobraževalne, novinarske itd., ki so sklenile pravo zaroto zoper zdravo družino.

Nastopajo močno nestrpno, norčujejo se iz zvestobe, iz ljubezni

do otrok, iz odgovornosti za narod, iz domoljubnosti, itd. Edino, kar jim še velja, je lastna samovolja, če je še tako muhasta...

Odlična obramba proti navedenim povsem materialističnim pogledom na družinske vrednote je krščansko obhajanje adventa in božiča. Storimo, kar se da, da se tudi letos to obhajanje ohrani in poglobi v naših cerkvah in domovih.

Molimo zlasti za mlade družine in njihovo odpornost proti krivim prerokom!

SVETNIKI V MESECU NEDOLŽNI OTROCI prvi mučenci za Kristusa

28. december

V zvezi z božičnim praznikom Cerkev že od 5. stoletja obhaja spomin nedolžnih betlehemskega otroka, ki jih je dal pomoriti kralj Herod, ker je hotel spraviti s poti dete Jezusa, ki so ga modri z Vzhoda označili kot „novorojenega judovskega kralja“. Ti otroci so bili dejansko umorjeni zaradi Kristusa. Čeprav takšne smrti niso sprejeli nase za-

vestno (za mučeništvo v pravem pomenu je to potrebno), jih je Cerkev že zgodaj častila kot prave mučence. Na Zahodu so njihov praznik vsaj že sredi 6. stoletja obhajali 28. decembra.

O teh malih mučencih poroča sveti Matej v drugem poglavju svojega Evangelija. Jezusovo rojstvo je privabilo modre z Vzhoda, da so se prišli poklonit novorojenemu judovskemu kralju. Njegova zvezda jih je pripeljala najprej v Jeruzalem. Ko je judovski kralj Herod slišal o tem novorojenem judovskem kralju, se je silno prestrašil. Zbal se je za svoj kraljevski prestol. Sklical je velike duhovnike in pismouke ter jih spraševal, kje neki bi mogel biti rojen ta judovski kralj, o katerem govorijo modri. Pismouki so mu povedali, da je prerok Mihej napovedal, da se bo Kristus, vojvoda in pastir, rodil v Betlehemu v Judeji.

Tedaj je Herod modre poklical k sebi in jih natančno spraševal o zvezdi, ki jih je vodila, in jim naročil, naj gredo v Betlehem, počastijo novorojenega judovskega kralja, potem pa naj se vrnejo in mu poročajo, ker bi ga tudi sam rad šel počastiti. V resnici pa je v svojem srcu sklenil, da bo otroka umoril. Modri so res nadaljevali pot proti Betlehemu, kjer so Jezusa počastili in mu izročili svoje darove. Na božji opomin pa se niso vrnili k Herodu. Ta jih je nekaj časa čakal, potem pa, ko je sprevidel, da jih ne bo, je izpeljal krut načrt: dal je v Betlehemu in okolici pomoriti vse dečke, dveletne in mlajše, misleč, da bo med temi tudi tisti novorojeni kralj, o katerem so govorili modri z Vzhoda. Ta peklenski načrt mu je spodeltel, kajti Bog je po svojem angelu Jožefu velel, naj vzame dete in

njegovo mater ter se umakne v Egipt, dokler kruti Herod ne umrje. Človeško gledano so betlehemske otroci umrli kot nedolžne žrtve, v luči nedoumljivih božjih načrtov pa kot pričevalci za Kristusa. V molitvenem bogoslužju jih danes Cerkev slavi: „Za Kristusa umrli so, / nedolžni so prišli v nebo. / Zdaj v slavi se radujejo, / med angeli prepevajo.“

Albin Škrinjar v svojih evangeljskih premišljevanjih razlaga: „Jezus ni krut do svojih malih betlehemskega rojakov, ko jim na neki način povzroča smrt: ali ne bodo za vso večnost v nebesih slika in prilika njegovega detinstva in posebna krona v nebeški slavi?“

S praznikom nedolžnih otrok je povezan običaj tepežkanja, zato mu pravijo „tepežni dan“ ali „pametiva“. Zdaj so tepežkarji otroci, prvotno pa niso „tepli“ otroci, temveč doraščajoči fantje in tudi odrasli možje in sicer predvsem dekleta in mlade žene. Udarci niso bili simbolični, kot pri današnjem tepežkanju, ampak kar krepki. Danes dekleta in žene pred tepežkarji bežijo, nekdanje pa je bilo drugače. Udarci s šibo na ta dan so prinašali blagoslov in rodnost, zato so jih potrpežljivo in voljno prenašale.

SILVESTER ČUK

SVETA DRUŽINA češčenje nazareške družine

30. december

Na božič leta 1994 se je zaključilo mednarodno leto družine, ki se je pričelo na praznik svete Družine leta 1993. Leto družine je razglasila Organizacija združenih narodov, da bi opozorila, v kako hudi krizi je ta osnovna celica človeške družbe - in tudi Cerkve, zato se je v praznovanju leta družine vključila tudi Cerkev. Družina je nastala po načrtu Boga, ki je človeka ustvaril kot moža in ženo in jima naročil: „Rodita in se množita ter napolnita zemljo.“ Božji Sin je kot človek Jezus postal član nazareške družine

in s tem poudaril pomen družine za zdravo rast vsakega človeka. Zakonsko zvezo, iz katere naj raste družina, je povzdignil v zakrament, s katerim je posvetil tudi družinsko življenje.

Češčenje nazareške družine je vsebovano že v praznovanju božične skrivnosti: v središču je Kristus, božji Sin v podobi človeškega otroka, ob njem pa sta Marija kot božja Mati in sv. Jožef kot Jezusov rednik, pred judovsko postavo njegov oče, in poglavar svete družine. Prvi nastavki češčenja svete družine so se začeli uveljavljati od 17. stoletja naprej v Italiji, Belgiji in Franciji, od tam pa se je to češčenje preneslo v Kanado. Okoli leta 1850, ko so nastopili miselni tokovi, ki so z odkrito sovražnostjo začeli napadati družino in spodkopavati temelje njene zdravja, se je češčenje svete družine močneje ukoreninilo. Razdiralne sile protikrščanskega duha so bolj in bolj vdirale tudi v krščanske družine in rušile njihovo trdnost in življenjsko moč. Zakrbljenost za družino je vzbudila v Cerkvi gibanje, ki je privedlo do ustanovitve posebnega praznika, posvečenega sveti nazareški družini. Vpeljal ga je papež Leon XIII. leta 1893 in ga nastavil na 3. nedeljo po Gospodovem razglasenju, že proti koncu božičnega časa. Leta 1921 je bil predstavljen 1. nedeljo po Gospodovem razglasenju in ukazano za vesoljno Cerkve. Po novem koledarju, preurejenem po naročilu drugega vatikanskega kon-

cila in veljavnem od leta 1970, obhajamo praznik svete družine na nedeljo po prazniku Kristusovega rojstva. Če v božični osmini ni nedelje, se praznik svete družine obhaja 30. decembra.

Ko je papež Pavel VI. med svojim romanjem v Palestino 5. januarja 1964 obiskal Nazaret, je med mašo v tamkajšnji baziliki govoril o nazareški družini kot šoli evangelija, molka, družinskega življenja in dela. „Nazaret je šola, v kateri začnemo razumevati Kristusovo življenje - to je šola evangelija... O nazareška tišina, pri tebi naj se naučimo zbranosti in duhovnosti, da bomo pripravljene poslušati navdihe in nauke pravih učiteljev... Nazaret naj pove, kaj je družina, kaj njena skupnost ljubezni, kaj njena resna in preprosta lepota in njen posvečeni ter nedotakljivi značaj. Naučimo se, kako sladka in nenadomestljiva je vzgoja, ki jo dobimo v družini; naučimo se, kako velika je njena vloga na družbenem področju... Tu v Nazaretu, v hiši tesarjevega sina, bi radi razumeli in počastili trdni in odrešilni zakon človeškega dela. Obnovimo naj zavest o vzvišenosti dela. Srčno želimo od tu pozdraviti delavce vsega sveta in jim pokazati njihovega velikega vzornika, njihovega božjega brata, preroka vseh njihovih pravičnih teženj - Kristusa, našega Gospoda.“

SILVESTER ČUK

Karel I. Habsburški, „služabnik miru“

Med zadnjimi petimi blaženimi tudi zadnji avstroogrski vladar

Zadnja beatifikacija, ki jo je Janez Pavel II. opravil v nedeljo, 3. oktobra, je v javnosti zbudila veliko zanimanja. Na Trgu sv. Petra sicer ni bilo ogromno ljudi; med navzočimi pa so bili 'posebni' gostje. Papež je namreč - med drugimi - podelil čast oltarja zadnjemu avstroogrskemu cesarju Karlu I. (1887-1922) in ga postavil za „zglede vsem, ki imajo politične odgovornosti v Evropi“.

V lepem in topljem jesenskem jutru so v prvih vrstah blesteli evropski aristokrati ter predstavniki avstrijskih, madžarskih, slovaških, hrvaških, bolgarskih in drugih ustanov v živobarvnih uniformah. Poleg potomcev Habsburžanov (prisotni so bili štirje od osmih otrok Karla I. ter kar 99 pranečakov in pravnukov) so na Trgu sv. Petra sedeli Burbonci, vladarji Luksemburga in Liechtensteina, Savojski, Turn und Taxis idr.

Med petimi novimi blaženimi so še dva francoska

redovnika - Pierre Vigne (1670-1740), ki je v 17. stol. ustanovil Kongregacijo sester presvetega zakramenta, in Joseph-Marie Cassant (1878-1903), menih Reformiranega cistercijskega reda v 19. stol., italijanska redovnica Maria Ludovica De Angelis (1880-1962), ki je 50 let živel v službi brazilskih otrok, in pa Anna Katharina Emmerick (1774-1824), nemška redovnica iz 18. stol., ki je v letošnjem letu 'zaslovela', ker je avstralski režiser in igravec Mel Gibson uprizoril marsikatero njeno mistično vizijo Jezusovega pasijona v filmu *Kristusovo trpljenje*.

Znani katoliški pisatelj in dober poznavalec „vatikanskih hodnikov“ Vittorio Messori je ob tej priložnosti v italijanskem dnevniku zapisal, da spadajo Vigne, Cassant in De Angelisova med t.i. normalne beatifikacije; Emmerickova in Karel I. pa se uvrščata med težke in zavozlane primere, ki jih je utegnil razvozlati

le odločni in vztrajni papež Janez Pavel II. kljub hudim nasprotovanjem, birokratskim zapletom in ostrim polemikam. Do beatifikacije nemške redovnice je prišlo 180 let po njeni smrti, saj so vatikanski uradi njen postopek večkrat odpri in spet zaprli; šlo je namreč za mistično karizmatično osebnost, ki je imela dar vedeževanja in stigem, poleg tega je celih enajst let živela izključno od evharistije in vode... Taki primeri, nadaljuje Messori, „ne ležijo ne teologom ne predstavnikom visoke cerkvene hierarhije, torej skupinam, ki se rade vdajajo skepticizmu in racionalizmu“. Kar se tiče Karla I., pa so bile težave drugačne narave, saj so se nad njim znašali republikanci, levičarji, liberalci, nacisti, prostozidarji itd. Tako v progresističnih kot v reakcionarnih krogih je namreč po smrti Franca Jožefa I. tlela želja, da bi pometli z avstrijsko monarhijo, potomko Svetorimskega cesarstva in utrdbo militantnega katolicizma. Karel I. se je rodil v spodnji Avstriji kot sin nadvojvode Otona in princeze Marije Jožefe Saške. V vatikanskih virih piše, da je bil vzgojen izrecno v katoliškem duhu. Že od zgodnjega otroštva ga je spremljala stanovitna molitev skupine ljudi, ker mu je neka ogrska redovnica prerokovala veliko trpljenja in gorja. Iz te skupine se je po cesarjevi smrti rodila Molitvena liga cesarja Karla za mir med ljudstvi, ki jo je Cerkev leta 1963 tudi uradno priznala kot molitveno skupnost. Leta 1911 se je Karel poročil z Zito Bourbon-Parma; danih jima je bilo osem otrok. Po usmrtitvi prestolonaslednika nad-

vojvode Franca Ferdinanda 28. junija 1914 je prestolonaslednik avstroogrškega cesarstva postal Karel. Nelahko in odgovorno nalogo je prevzel med prvo svetovno vojno, po smrti starega strica Franca Jožefa I. (ki je monarhijo vodil celih 68 let!): 21. novembra 1916 je postal avstrijski cesar, 30. decembra pa ogrski kralj. Tudi to poslanstvo je Karel I. imel za način hoje za Kristusom: v ljubezni do ljudi, v skrbi za njihovo dobro in v daru svojega življenja zanje. Prizadevanje za mir je bilo zanj prva in najsvetejša dolžnost. Kot edini med tedanjimi evropskimi političnimi vladarji je podprl mirovna prizadevanja Benedikta XV. V notranji politiki pa je spodbudil tako zakonodajo, ki se je na-

vdihovala v krščanskem socialnem nauku. Po vojni je bil izgnan na otok Madeira v Atlantskem oceanu, kjer je z družino - v veliki revščini - preživel svojih zadnjih nekaj let. Hudo je namreč zbolel za pljučnico in svoje trpljenje daroval za edinost svojih ljudstev. Umril je 1. aprila 1922, star 34 let. Sveti oče je 3. oktobra o njem povedal, da si je Karel I. kot državnik in kristjan vsak dan postavljaj kot izziv iskati Božjo voljo, jo prepoznati in živeti po njej. „V njegovih očeh je bila vojna nekaj groznega.“ Že od vsega začetka, je poudaril Janez Pavel II., je cesar Karel imel svojo nalogo za „sveto službo svojim ljudstvom. Njegova glavna skrb je bila živeti krščansko poklicanost k svetosti tudi v političnem delovanju.“ Zato je bil posebno občutljiv za socialne razmere, dodaja papež.

DD, Novi glas

CERKEV NI COUNTRY CLUB

Argentinski škof Joaquín Piña je svojim vernikom opisal, kako lahko po konkretni, a dolgi poti pridejo do polnosti krščanske poklicanosti. „Vsak dan vstanimo z veseljem nasmehom! Vedno bodimo pripravljeni bližnjemu prisluhniti. Poskušajmo mu pomagati vsaj na na tistem področju, ki zadeva nas same. To je izredno veliko in rodovitno polje, ki nam omogoča postati sveti ali — če vas je strah besede sveti — dobri kristjani!“ Navsezadnje da „Cerkev ni klub, na primer neke vrste country club, v katerem bi se umaknili, ker bi nas bilo strah pred svetom.“ Naloga kristjanov da ni nujno v tem, da bi „delali velike in izredne stvari,“ ki ne bi imele nobene zveze z

vsakdanjim življenjem. So namreč nekateri kristjani, „ki si vedno znova hočejo izmisliti kaj novega in nenavadnega. A svetost sploh ne obstaja v nenavadnosti, spektakularnosti. Svetniki niso svetniki zato, ker bi delali čudeže, ampak zato, ker so se dan za dnem trudili za zvestobo.“ (Kath.net)-Glasnik

ŽE ZDAVNAJ POTREBNO NAVODILO IZ VATIKANA

PWalther Zimmer je izid vatikanskega navodila *Redemptionis sacramentum* (Zakrament odrešenja), ki je bilo objavljeno 23.4.2004, pozdravil kot že zdavnaj potrebno. V navodilu so med drugim našteje številne zlorabe pri bogoslužju, do katerih je prihajalo v

mnogih katoliških skupnostih. Navodilo omenja kot vir zlorab napačno razumljeno svobodo in pa nevednost; dobesedno v čl. 7: „Toda Bog nam v Kristusu ni podelil iluzorne svobode, ki bi nam omogočala, da bi počeli, kar bi hoteli, ampak svobodo, ki nam omogoča delati to, kar je dostojno in prav.“ V navodilu je veliko napotkov, s čim lahko verniki pripomoremo k lepoti bogoslužja. Tako se priporoča, naj bi pri pozdravu miru in sprave podali roko le najbližjim sosedom; duhovnik naj za pozdrav miru ne bi zapuščal prezbiterija; pridigo naj bi praviloma imel le duhovnik, morda tudi diakon, nikoli pa laik; k obhajilu naj bi ne pristopali obteženi s težkim grehom; vsak vernik — duhovnik, diakon ali laik — ima pravico do pritožbe pri svojem škofu in v Vatikanu, če zazna pri bogoslužju kako zlorabo. (Kath.net)-Glasnik

Ljubiti - Molitev doraščajočega

MICHEL QUOIST — Prevedla METKA MIZERIT

Doraščanje niso „nora leta“. Je čudovita doba, ko Bog, po zakonu narave, položi v srce mladega človeka globoko nagnjenje do drugega bitja, do drugega srca.

Srečen je tisti, ki ima nekoga, da mu zna to povedati. Starše, ki ga dovolj ljubijo, da ga ne bi hoteli imeti le zase in bi mu znali pokazati novo in jasno pot, na kateri bo našel bitje, ki ga čaka. Srečen tisti, ki ima brata ali prijatelja, da mu pomaga priti iz sebe in se podariti drugim. Srečen je, ker po njihovi zaslugi ne bo postal suženj samega sebe, nezmožen ljubiti.

Mi vemo, da smo prešli iz smrti v življenje, ker brate ljubimo. Kdor pa ne ljubi, živi v smrti...

Ljubezen pa poznamo po tem, da je On dal življenje za nas, in tako smo tudi mi dolžni dati življenje za brate (1Jn 3, 14.16).

Preljubi, ljubimo drug drugega, ker je ljubezen od Boga... Kdor pa ne ljubi, Boga ne pozna, za-kaj Bog je ljubezen (1Jn 4, 7-8).

Gospod, rad bi ljubil;
Hočem ljubiti.

Vse moje bitje je ena sama želja: moje srce, moje telo v noči obiščejo neznanca, ki ga ljubim, razteparam po zraku in ne najdem duše, ki bi jo objel.

Sam sem in hotel bi „biti dva“. Govorim in ni nikogar, ki bi me poslušal.

Živim in nihče ne dobi soka mojega življenja.

Zakaj sem tako bogat, če ne morem obogatiti nikogar?

Od kod prihaja ta ljubezen? Kam gre?

Gospod, hotel bi ljubiti, hočem ljubiti, potrebujem ljubiti. Gospod, tukaj sem, darujem ti vso svojo neplodno ljubezen.

Poslušaj moj mali: ustavi se za trenutek, in se tiho odpravi na dolgo potovanje v globino svojega srca. Napreduj v svoji prebujajoči se ljubezni, kakor po reki proti toku, da boš prišel do izvira. Na začetku in na koncu neskončne skrivnosti svoje nemirne ljubezni me boš našel. Ker jaz se imenujem Ljubezen in sem Ljubezen od vekov in Ljubezen je v tebi.

Ustvaril sem te za ljubezen, da bi večno ljubil, tvoja ljubezen bo prešla na „njo“. Njo iščeš, ona je na tvoji poti, na tvoji poti od vekov, na poti moje ljubezni.

Potrebno je, da počakaš na njen prihod: ona se bo približala, ti se boš približal in se bosta spoznala.

Njeno telo sem ustvaril zate in tvoje zanjo. Ustvaril sem tvoje srce, drago tvojemu srcu. Zato se iščeta v noči; v moji noči, ki se bo spremenila v luč, če zaupaš vame.

Prijatelj moj, počakaj, ohrani se zanjo, kakor te ona čaka. Jaz vaju bom čuval in branil.

Medtem pa, ker si lačen ljubezni, sem postavil na tvojo pot vse brate, da jih ljubiš. Verjemi mi, ljubezen potrebuje dolgih vaj; in različnih ljubezni, ki je ena sama: ljubiti je, pozabiti nase, da se podariš drugim.

Gospod, pomagaj mi pozabiti nase. Zaradi mojih bratov, zaradi vseh ljudi, da se bom naučil ljubiti.

MARCEL JE BIL SAM

Ljubiti ni lahko. Ni to vzrok tolikim ljubezenskim polomijam? Niso bile te ljubezni le „udarec dveh sebičnosti“, o katerih govori Van der Meersch v romanu Telesa in duše? Bi ljubljenca lahko presegla svoje lastne omejitve? Resnična ljubezen je sreča, da, vendar kupljena s trpljenjem.

Tako so tudi možje dolžni ljubiti svoje žene kot svoja lastna telesa. Kdor ljubi svojo ženo, ljubi sebe. Saj vendar ni nihče nikoli sovražil svojega telesa,

temveč ga hrani in neguje, kakor Kristus svojo Cerkev. Smo namreč udje njegovega telesa. Zato bo mož zapustil očeta in mater in se bo navezal na svojo ženo in bosta v dveh eno telo. Ta skrivnost je velika; s tem mislim na razmerje Kristusa do Cerkve. Zatorej naj tudi vsak med vami tako ljubi svojo ženo kakor sebe, žena pa naj spoštuje moža (Ef 5, 28 — 33).

Ura je bila skoraj dvanajst, ko sem potrkal na njegova vrata. Marcel je bil sam, še vedno na postelji, ki je bila prevelika samo zanj. Žena ga je pred nekaj dnevi zapustila.

Veš, Gospod, zbolelo me je, tisti malodušni mož, tista napol prazna hiša. Nekdo je manjkal. Manjkala je ljubezen.

Nesmiselno je iskati šopek rož na omari, prtiček na kristalni mizici in po žensko razpostavljene stole. Videl sem umazane rjuhe na ležišču, zgubanem, kakor obraz starke. Pepelnik je bil prenapolnjen s čiki, čevlji razmetani po tleh, škatle in papirji po vseh kotih, cunje v naslonjačih, zaprte žaluzije.

Vse je bilo žalostno in zatoхло.

Gospod, zbolelo me je, tam je bilo nekaj pretrgano, ravnovesje se je izgubilo; kakor razbita igrača, kakor človek s polomljenimi udi.

Ah Gospod, tedaj sem razumel, kako dobro je bilo, kar si Ti naredil. Ne more biti ne reda, ne lepote, niti ljubezni, niti veselja izven tvojih načrtov Ljubezni.

Gospod, sedaj te prosim: za Marcela ... in zanjo, in ... za drugega in za ženo drugega; za obe družini, za sosede, ki opravljajo in za delavne tovariše, ki sodijo. Prosim te odpuščanja za vse razdrte zakone, za vse te rane in za tvojo Kri, prelito po teh ranah tvojega skrivnostnega telesa. Prosim te zase, za vse prijatelje, nauči nas ljubiti.

Ljubiti ... to ni lahka stvar, prijatelj. Pogosto ljudje mislite, da ljubite, in vendar ljubite samo sebe. Tako vse pokvarite, vse pošljete po vodi.

Ljubiti, pomeni srečati se z drugim; zato je potrebno zapustiti samega sebe in se predati drugemu.

Ljubiti, pomeni izročiti se drugemu, povezati se z njim. Potrebno je pozabiti nase; pomeni popolnoma umreti sebi in se darovati drugemu.

Veš, dragi moj, ljubiti boli. Ker po grehu, ljubiti pomeni križati se za drugega. ●

PAPEŽ JANEZ XXIII. GA JE SPREJEL KOT MUČENCA

Znanstveni simpozij o
ljubljskem nadškofu ANTONU VOVKU v Rimu

MARIJA PRIMC

V Papeževem zavodu Slovenik v Rimu je od 13. do 17. septembra letos potekal znanstveni simpozij o ljubljskem nadškofu Antonu Vovku.

Na simpoziju — pripravila sta ga Slovenska teološka akademija v Rimu in Inštitut za zgodovino Cerkve pri Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani — je sodelovalo trideset udeležencev. Ob sklepu simpozija so udeleženci simpozija sprejeli izjavo za javnost.

V omenjeni izjavi so sodelavci simpozija med drugim zapisali, da je nadškof Anton Vovk (1900-1963) prevzel vodstvo ljubljanske škofije po drugi svetovni vojni (1945), ko je na oblast prišla komunistična partija, ki je v Cerkvi videla svojega prvega sovražnika, kar je nenehno izražala v ostrih napadih na Vatikan, na celotno katoliško Cerkev in neposredno na Cerkev na Slovenskem. Namen komunistične partije je bil oblikovati narodno Cerkev, jo odcepiti od katoliške Cerkve in Svetega sedeža, nato pa jo postopno zadušiti. Dejavnost

komunistične oblasti se je posebej izražala v zloglasni 'diferenciaciji', kar je pomenilo ustvariti razdor med Cerkvijo na Slovenskem in vesoljno Cerkvijo, med posameznimi škofi, med škofi in duhovniki in med samimi duhovniki.

Glavna tarča napadov je bil nadškof Anton Vovk. Komunistična oblast njegovega škofovskega imenovanja vrsto let sploh ni priznala, kljub temu pa je nanj kot na upravitelja ljubljanske škofije neprestano pritiskala. Ker so mnogi duhovniki po vojni zapustili Slovenijo, je bil nadškof zaradi pomanjkanja duhovnikov v hudih zadregah. Oblast pa je tudi tistim, ki so ostali v Sloveniji, v veliki meri onemogočala normalno dušnopastirsko delovanje. Poleg tega pa jih je komunistični režim klical na zaslisanja in mnoge obsodil na krajši ali daljši zapor. Zanje je nadškof Vovk vedno znova skušal posredovati. S svojimi pismi, obiski, s prijazno, sproščeno in spodbudno besedo pa je duhovnike bodril in opogumljal. Verne množice je ob obiskih župnij in drugih svetišč, izhajajoč iz svoje trdne vere in globokega zaupanja v Boga, navduševal, jim vlival moč, zbujal upanje ter pogum za vztrajanje v veri. Ob neštetih nočnih zaslišanjih in drugih oblikah mučenja je dosledno zagovarjal zvestobo Svetemu sedežu in Petrovemu nasledniku.

Zaradi omenjenih neutrudnih prizadevanj so ga komunistični oblastniki pogosto klicali na ubijajoče nočne razgovore in zasliševanja ter nad njim izvajali fizično in psihično nasilje. Sovražniki vere in Cerkve so ga 20. januarja 1952 v Novem mestu polili z bencinom in zažgali z namenom, da bi ga umorili.

Ko je komunistična oblast nadškofu Antonu Vovku leta 1960 končno le dala potni list, da je lahko obiskal Sveti sedež, ga je papež Janez XXIII. nedvoumno sprejel kot mučenca. Takšno priznanje so mu dali tudi koncilski očetje na prvem zasedanju II. vatičanskega koncila, ki se ga je nadškof še udeležil.

Obravnavanja nadškofa Antona Vovka v njegovem okolju izpričujejo, da ga je treba obravnavati kot mučenca vere in katoliške Cerkve. ●

Erga migrantes

MARKO KREMŽAR

Na praznik sv. Jožefa delavca, prvega maja leta 2004, je sveti oče Janez Pavel II. odobril Navodila, ki mu jih je predložil „Papeški svet za dušno pastirstvo med migranti in popotniki“. Dva dni kasneje so bila ta navodila predstavljena javnosti pod naslovom „Erga migrantes caritas Christi“, kot je to navada, po uvodnih besedah: „Kristusova ljubezen do izseljencev nas sili, da se ponovno lotimo problemov, ki prizadevajo zdaj že ves svet“ (1).

Skrb Cerkve za izseljence res ni nova. Kot beremo v začetnih poglavjih novih Navodil, sega ta skrb prav v pričetke dvajsetega stoletja. Vendar je val beguncev po drugi svetovni vojni nagnil papeža Pija XII., da je 1. avgusta 1952 izdal apostolsko konstitucijo „Exsul familia“, ki jo smemo imenovati „Carto magno“ ali ustavni dokument sodobnega Cerkvenega nauka o izseljenstvu. (20) Tudi Drugi vatikanski koncil posveča vprašanju izgnancev, beguncev in izseljencev posebno pažnjo, čeprav prepušča podrobna dušnopastirska navodila Svetemu sedežu. (21) Zato je Pavel VI. s „Pastoralis migratorum cura“ leta 1969 dopolnil navodila za dušno pastirstvo med izseljenci.

V dokumentu „Erga migrantes“ papeški Svet povzema dosedanje izkušnje na tem področju, a seže korak naprej. V zadnjih desetletjih se je na svetu marsikaj spremenilo in demografski premiki dobivajo novo razsežnost. „Današnja preseljevanja predstavljajo največje premike ljudi, če ne narodov, vseh časov,“ (96) ugotavlja dokument, ki skuša pripraviti na ta pojav tako pastoralno prakso, kakor vernike vsega sveta. Pri tem poudarja potrebo po „enotnosti ob sprejemanju različnosti, torej taki enotnosti, ki ni uniformiranost, temveč harmonija“ (89).

„Na ta način bo doprinesla Cerkev na poseben način k ustvarjanju binškoštnega duha v novi družbi, v kateri različni jeziki in kulture ne bodo predstavljali več nepremagljivih meja, kot je to od babilonskih časov, temveč v tako, da bo v njej mogoče uresničiti prav z različnostjo nov način občestvenosti in sporazumevanja“ (89).

Ob tem papeški Svet poudarja, da je tradicija, na kateri sloni krščanstvo, tesno povezana s pojavom izseljenosti in popotništva. Že Abraham je moral zapustiti svojo zemljo in se naseliti v tuji deželi, ki mu jo je določil Bog (1 Mz 12,1-2). Jakob je odšel v Egipt, kjer se je njegovo ljudstvo namnožilo in postalo številen narod (5 Mz 26,5). Izrael je sprejel svoje poslanstvo po dolgih letih suženjstva v Egiptu in štirideset let potoval z Mojzesom po sinajski puščavi, predno se je vrnil iz emigracije v domovino za odrešenje vseh narodov (Is 42,6-7; 49,5) (14). Zadelo ga je tudi izgnanstvo dolge babilonske sužnosti, po kateri se je del ljudstva vrnil v domovino, del pa se je razselil po svetu in ustvaril diasporo, ki se je stoletja kasneje izkazala kot del odrešenjskega načrta.

„Krščanstvo vidi v tujcu ne le bližnjega, temveč obraz Kristusa, ki je bil rojen v jaslih in je kot tujec zbežal v Egipt, da je tako sprejel in dopolnil na sebi to temeljno izkušnjo svojega ljudstva“ (prim. Mt 2,13). (...) Tudi v Mariji, Jezusovi Materi, moremo gledati živo podobo izseljenke. Rodi Sina daleč od doma (prim. Lk 2,1-7) in je prisiljena zbežati v Egipt (prim. Mt 2, 13-14). V Mariji upravičeno vidi ljudska pobožnost Devico popotnico, (15) pa tudi begunko.“

Cerkev, rojena na binškošni dan, se je hitreje razširila po svetu zaradi množice ljudi, ki so prihajali v Jeruzalem iz diaspore, razseljene tudi po najbolj oddaljenih deželah. „Če gledamo na Cerkev danes, vidimo, da je z binškošnim dnem izpolnila velikonočno skrivnost s srečanjem ljudstev, kar je bilo hkrati uspešno in simbolično“ (16). Tako lahko tudi „v današnjem času postane pot izseljencev živo znamenje večne poklicanosti in neprestanega zagona v smeri upanja, ki kaže na prihodnost, ki presega sedanji svet.“ (...) „Posebnosti emigrantov postanejo tako klic k binškošnemu bratstvu, kjer Duh usklaja razlike in kjer se s sprejetjem drugega uresničuje ljubezen“ (18).

Zaradi izredne razsežnosti demografskih premikov, ki jih lahko raz-

poznamo kot pomembno „znamenje časa“ (14), vsebuje omenjeni dokument poleg splošnih napotkov tudi navodila, ki naj jih upoštevajo škofovske konference v zvezi z organizacijo dušnopastirskega dela med izseljenskimi skupnostmi.

V ta namen priporočajo Navodila tesno sodelovanje med Cerkvami, od koder emigranti prihajajo in onimi, na katerih ozemlju se naseljujejo. „Ni si mogoče predstavljati, da med njimi ne bi bilo dialoga, rednih srečanj in sistematične izmenjave izkušenj o vprašanjih, ki zadevajo tisoče izseljencev“ (70).

„Planetarna razsežnost, ki jo ima zdaj pojav preseljevanja ljudi, zahteva na daljši rok, da presežemo dosedanje mono-etnično pastoralno prakso, ki je bila do sedaj značilna tako za tuje misijonske kaplanije, kakor za teritorialne župnije v deželah, ki naseljuje sprejemajo. Potreba je doseči dušno pastirstvo osnovano na podlagi dialoga in sodelovanja“ (90).

„Potreba je tudi misliti na nove dušnopastirske strukture, ki naj bodo po eni strani trajnejše, (...) po drugi pa gibčne in odprte gibljivi in začasni migraciji. To ni lahko, a vendar vse kaže, da je to izziv prihodnosti“ (90). V ta namen predvidevajo Navodila poleg delovanja misijonskih kaplanov, ki se posvečajo določeni skupnosti, tudi ustanavljanje personalnih, to je osebnih župnij (Parroquias personales) (91).

Že Zakonik cerkvenega prava za latinsko Cerkev (1983) določa v členu 518, da je mogoče ustanavljati poleg teritorialnih župnij, kjer je to koristno, tudi „osebne župnije glede na obred, jezik, narodnost vernikov kakega ozemlja in take, ki so določene pod drugim vidikom“. Podobno določbo vsebuje tudi Cerkevni zakonik vzhodnih Cerkev v členu 280/1. Z Navodili „Erga migrantes“ pa je pravna oblika personalnih župnij za delo z izseljenci ponovno potrjena. „Personalna župnija, bodisi etnično-jezikovna ali obredna, je predvidena tam, kjer obstaja skupnost izseljencev, ki bo imela dotok tudi v prihodnosti in kjer priseljena skupnost predstavlja znatno število. Ta župnija opravlja vse posle, ki so značilni

za župnijo“ (91).

V Pravno-pastoralnih določbah ob koncu Navodil pa je v šestem členu delovanje osebnih župnij tako opredeljeno: „Kadar se preso- di, da je zaradi števila priseljencev ali primernosti, da razpolaga- jo s posebno pastoralno pažnjo, ki naj odgovarja njihovim potrebam, potreba ustanoviti personalno žup- nijo, naj poskrbi krajevni škof, da je s primernim aktom jasno do- ločen delokrog župnije in vse, kar je v zvezi z župnijskimi knjiga- mi. Če bi bilo mogoče, je treba upoštevati, da morajo imeti pri- seljenci možnost svobodno izbrati ali naj pripadajo župniji v kraju kjer živijo ali personalni župniji.“

Nova navodila za delovanje v osebnih župnijah se ne razlikujejo bistveno od dosedanje dušnopastirske prakse, vsaj med slovenskimi izseljenci. Vendar so pomembna, ker določajo strukturo, ki naj jo ima dušno pastirstvo med izseljenci po vsem svetu. S tem pa je v organizaciji katoliške Cerkve ponovno potrjena možnost izven-teritorialnosti, kar se je zdelo še nedolgo tega marsi- komu neskladno z njeno stoletno tradicijo.

Opomba: Številke v oklepajih se nanašajo na oštevilčene odstavke dokumenta; dobesedni citati so pi- sani v kursivi. ●

KRATKE NOVICE

LONDON — V kriпти kapele v londonskem Towru so odkrili spominsko ploščo prvemu katoliškemu mučencu iz časa reformacije v Angliji sv. Johnu Fisherju, ki ga je leta 1535 po štirinajstih mesecih ječe dal obglaviti kralj Henrik VIII.

LONDON — Še vedno živi najljubša papiga Winstona Churchilla, ki je stara 104 leta. Churchill jo je kupil leta 1937 in jo takoj naučil preklinjati naciste in Hitlerja, kar kljub starosti še vedno počne. Bleščeče barve je sicer izgubila, spomina pa ne.

Neomajna vera in tiho zrenje Boga kljub starosti in boleznim

Živa ikona Cerkve in Kristusa še naprej pred televizijskimi kamerami

JURIJ PALJK

Če ste poleti vsaj malo spremljali dogajanje po svetu, ste gotovo spremljali tudi papeževo romanje v Lurd, saj ne moremo reči, da je šlo pri tem obisku za običajno pastoralno potovanje. Papež Janez Pavel II. se je podal v Lurd sicer res kot prvi mož Cerkve, a k Mariji v Lurd je šel predvsem kot vernik in kot bolnik. Njegove pretresljive besede v Lurdu, ko se je počutil izjemno slabo in je zato ljudem okrog sebe vzkljnil skorajda brezupni: „*Pomagajte mi!*“, nam kažejo svetega očeta v vsej človeški ranljivosti in starosti.

Sveti oče Janez Pavel II. je star in bolan, hudo bolan, Parkinsonova bolezen ga je izjemno načela, baje tudi zato, ker se sam ni pretirano zdravil, in to zato ne, ker je sam prepričan, da mora kot Petrov naslednik storiti svojo dolžnost do konca; če bi bilo potrebno, tudi do smrti. Njegovo prepričanje, pravzaprav globoka vera, da mora vsak kristjan biti Kristusov pričevalec, danes dobiva neverjetne razsežnosti, saj se papež v javnosti kaže tak, kot je: star in hudo bolan, telesno načet, poln bolečin, a še vedno odločen narediti vse, da bi čimveč ljudi po svetu imelo možnost videti njega in po njem Kristusa.

Pričevati in biti kristjan do konca, tudi s trpljenjem in predvsem v trpljenju! Kot je trpel Kristus, tako mora, če mu je usojeno, trpeti tudi kristjan in videti čez trpljenje, verovati v vstajenje, v večno življenje! Sprejeti križ na rame in živeti svojo Golgoto v polnosti in neizmerni veri v Božje usmiljenje in v Božjo ljubezen, zraven pa zaupati še v pomoč Matere Božje, ki je sama

veliko trpela, tudi na Golgoti je vide-la križanje svojega sina - Boga, morda trpljenja ni razumela, a verjela je, da je prav tako, ker ji je njen in Božji sin tako povedal.

Mislím, da se skriva v teh mislih vsa papeževa vdanost in tiho prenašanje neznosnih bolečin, ki mu jih je življenje namenilo na stara leta. Neomajna vera in tiho zrenje Boga, bi skorajda lahko zapisal, ker vem, da je sveti oče tudi ponižen mistik, česar nikdar ni skrival.

Zdravniki vedo povedati, da so telesne bolečine v papeževem starem in bolnem telesu včasih naravnost grozovite in vsi po vrsti mu vedno odsvetujejo vsako potovanje v svet. Pa vendar jih sveti oče ne uboga, nikdar jih ne uboga, ker je sam trdno prepričan, da mora kot vodja Cerkve dati zgled, da imajo ljudje in še posebej verniki po svetu pravico, da ga vidijo in slišijo, da mora sam pričati in oznanjati evangeljsko resnico, če hoče zahtevati od drugih, naj pričajo in oznanjajo evangelij. Še za veliko več gre pri papeževem trpljenju v javnosti, za veliko več!

Papež se zaveda svoje šibkosti, starosti, neobglenosti in tudi boleznim, dejstva, da ga telo ne uboga več kot pred leti, ko je mladosten stal na smučeh, hodil v hribe, bil tudi zaradi kamnito trdnega zdravja sposoben preživeti atentat, operacijo za rakom na črevesju in druge bolezni!

Papež danes še kako ve, da je star in bolan, tudi to, da ni več lep, kot je bil takrat, ko ga je kardinalski zbor izvolil za Petrovega naslednika na čelu Cerkve.

Se spominjate njegovih prvih

pastoralnih potovanj v svet, njegovih nastopov, ko je stal pred verniki in še najraje med mladimi? Bil je izjemno lep, mladosten, športen, zrel možki, človek za na platnico, bi rekli v medijskem žargonu!

In sredstva množičnega obveščanja so se ga polastila, iz njega naredila ikono nove Cerkve. Papež je pustil, da so to počeli, ker se je prvi v Cerkvi zavedel, kako pomembno je preko elektronskih medijev nagovarjati današnjega človeka. In danes, ko je star in bolan, in nekateri krogi vse glasneje že javno govorijo, da je to njegovo početje nedostojno, ker papež kaže svojo bolezen in svojo starost vsemu svetu, je sveti oče Janez Pavel II. še vedno tu: pred svetom in pred televizijskimi kamerami, pred nami, na prvih straneh časopisov in revij, še vedno živo prisoten med nami.

„*Papež šokira svet!*“ je bil samo eden od naslovov na prvi strani revije po papeževem obisku Lurda, kjer sta bili njegova starost in bolezen vsem na očeh.

Ne gre za to.

Za človeka gre, bi lahko zapisali, za človeka!

Papež v razviti zahodni svet, ki prisega samo na mladostno lepoto, zdravje, uspeh za vsako ceno, na zabavo in na denar in spet zabavo za vsako ceno, prinaša pomembno sporočilo. Govori nam, da je star in bolan, a vseeno vreden spoštovanja, ker je živ in je človek, da je takih, kakršen je on, v svetu veliko in so vsi - kot on! - vredni spoštovanja!

Papež nam s svojim starim in razbolelim telesom govori, da je starost tudi vredna življenja, da je bolezen človeška in zahteva usmiljenje,

kot nam kristjanom tudi sporoča, da moramo trpljenje sprejeti, kot ga je sprejel Jezus Kristus, ki je za nas šel v smrt na križu.

Hvala Bogu, da imamo svetega očeta, ki zase in za vse nas zahteva in pričakuje spoštovanje tudi v sta-

rosti in v bolezni, hvala Bogu, da se kaže tak, kakršen je, da stoji za svojimi besedami, ki trdno slonijo na evangeliju in neomajni veri v Boga in v priprošnjo Matere Božje.

V svetu, ki prisega samo na mladost, na minljivo lepoto, na zabavo,

užitke in denar, na trenutnost minljivega, je to veliko, pravzaprav največ, kar nam lahko sveti oče, star in bolan, lahko še da. Prav zato mu moramo biti hvaležni!

Iz tednika *Novi glas*

SVETI SEDEŽ OBTOŽUJE „MOGOČNE VPLIVNE SKUPINE“

V ostrem in odkritem nagovoru 18. oktobra v Rimu, je kardinal Renato Martino, predsednik Papeškega sveta za pravičnost in mir, opozoril na obstoj mogočnih vplivnih skupin (lobbys), ki hočejo utišati glas papeža in katoliške Cerkve, predvsem v razvitih, bogatih deželah.

Na predstavitvi nove knjige Janeza Pavla II., zbirke nagovorov diplomatskemu zboru v zadnjih 25 letih, je kardinal obtožil vplivne skupine na področju kulture, gospodarstva in politike, da se vedejo s „pedsodki do vsega, kar je krščansko“ in da „pogrezajo v hrušč in ropot“ besedo papeža in Cerkve.

Sveti sedež se zaveda, da se v svetu širi brezboštvo in moralni relativizem, medtem ko katolištvo izgublja svojo moč; čuti se potisnjenega na zatožno klop s strani vplivnih skupin, ki jih imenuje „nove 'svete inkvizicije', bogataške in nadute“.

„Pomislimo samo na lahkomišeln in lahkoživ način, s katerim ti lobbyji trdovratno pospešujejo zmedo v določanju spola oziroma 'spolnih vrst', se norčujejo iz zakonske zveze med mozem in ženo in si izmišljajo vse mogoče napade na življenje in eksperimentiranje z njim. Na zatožni klopi se vedno znajde krščanstvo in katoliška Cerkev. Imajo za dovoljeno vsako ravnanje, ki lahko utiša njen glas: od zastraševanja do javnega zamolčevanja, od diskriminacije na področju kulture do potiskanja na obrobje.“

Kardinal Martino, ki je bil zadnja leta predstavnik Svetega sedeža pri Organizaciji združenih narodov, opozarja: „Cerkev je močna, ker njena moč prihaja od Gospoda. Še naprej bo oznanjala evangeljsko resnico o človeku proti vsem relativizmom in mračnjaštvu postmodernega razsvetljenstva.“

Papež se počuti izigranega, ker končno ni bila sprejeta njegova želja, da bi v ustavi Evropske unije bile omenjene krščanske korenine Evrope, pa tudi na drugih področjih. Tako na primer v Španiji izvaja velik pritisk vplivna skupina 'gay', ki je dosegla, da je napredoval projekt zakona, ki bi omogočil poroke med istospolnimi partnerji.

„Žalostno je, da se zavrača, ponižuje in smeši vse, kar je katoliško,“ toži kardinal Martino. Obtožuje 'goljufivo demokracijo', ki je osnovana na reku: „Če nisi istega mnenja kot mi, pa pojdi.“

PRESENETLJIVA SKRIVNOST VIC

Prevedel in priredil STANE SNOJ

V roke mi je prišla drobna knjižica francoske redovnice Emmanuel z naslovom *El sorprendente secreto del purgatorio (Presenetljiva skrivnost vic)*. Jedro knjižice sestavljajo njena vprašanja preprosti kmečki ženic, ki se piše Marija Simma. V uvodu pravi redovnica, da je nekega dne prebrala z velikim zanimanjem knjigo o dušah v vicah. V knjigi so jo posebej pretresla sveža, novejša pričevanja in jasna razlaga cerkvenega nauka o tej temi. Bila je knjiga Marije Simma. Redovnica se je obrnila na izdajatelja, ki ji je povedal, da avtorica knjige še živi. Poiskala jo je in dosegla intervju, v katerem je ženska odgovarjala na vrsto njenih vprašanj. Tako je nastala knjižica, ki jo omenjam na začetku in iz katere povzemamo nekaj najbolj zanimivih pričevanj.

Sestra Emmanuel, ki je znana po svojih spisih o Medjugorju, konča uvod v knjižico takole: „Na zemlji imamo v svojih rokah velikanško moč, da pomagamo do večne sreče dušam naših pokojnih in da pridemo tudi sami do nje.“ Potem pa dá besedo Mariji Simma, katere predniki so se verjetno pisali Zima.

Kdo je Marija Simma?

Pred dvema letoma je bila Marija Simma stara 85 let. Baje je nedavno umrla. Vse življenje je živela sama v hišici sredi ljubke gorske vasice Sonntag (Nedelja) v voralberških hribih na zahodni strani Avstrije.

Ta preprosta kmečka ženica je že od svoje mladosti veliko molila za verne duše v vicah. Pri petindvajsetih letih je bila obdarjena s posebno karizmo, da so jo obiskovale duše iz vic. Bila je goreča katoličanka, zelo ponižna in preprosta. V zadevi z dušami sta jo podpirala tako domači župnik kot tudi krajevni škof.

Ali gre torej za izredno karizmo? Da, a tudi za nekaj, kar je globoko zakoreninjeno v zgod-

vini Cerkev. Saj je mnogo svetnikov - kanoniziranih ali ne - imelo ta dar. Če natančno preučujemo nauk teh svetnikov, ugotovimo, da vsi trdijo isto. Marija Simma v tej knjižici obnavlja svoja lepa pričevanja, ki so bila že objavljena ob raznih priložnostih. Njihova prednost je v tem, da so iz našega časa in da hoče žena, ki jih je doživljala, deliti svoje izkušnje z nami.

PRVI OBISK

Na vprašanje, kdaj jo je prvič obiskala neka duša iz vic, je odgovorila:

Bilo je leta 1940. Neko noč okoli treh ali štirih zjutraj sem se zbudila, ker sem slišala, da je nekdo prišel v mojo sobo. Razmišljala sem, kdo bi mogel biti.

Na vprašanje, če se je bala, je odgovorila:

Ne, mene sploh ni strah. Ko sem bila še majhna, je mama rekla, da sem svoje vrste punčka, ker me ni bilo strah.

Nato je pripovedovala, kako je bilo:

Videla sem neznanca, ki je počasi hodil po sobi gor in dol. V resnem tonu sem mu rekla: „Kako ste prišli noter, kaj iščete?“ Toda on je nemoteno hodil po sobi, kot da me ne bi slišal. Ponovno sem ga vprašala: „Kaj delate tukaj?“ Ker ni

nič odgovoril, sem skočila s postelje in ga skušala zgrabiti, a nisem čutila drugega kot zrak. In je izginil. Šla sem nazaj v posteljo, a sem kmalu spet zaslišala njegove korake.

Zame je bila uganka, kako je bilo mogoče, da sem ga videla, nisem ga pa mogla zgrabiti. Spet sem vstala, da bi ga zadržala, a spet sem prišla samo zrak.

Zbegana sem skušala spet zaspati. Ni se več vrnil. Drugi dan po sv. maši sem šla k svojemu duhovnemu voditelju in mu vse povedala. Rekel mi je, naj drugič, če bi se mi to spet pripetilo, raje vprašam: „Kaj hočete od mene?“ namesto, da poizvedujem, kdo je.

Naslednjo noč je bil ta človek spet v sobi. Vprašala sem ga: „Kaj hočete od mene?“ Odgovoril mi je: „Naroči zame tri sv. maše, pa bom rešen.“

V tistem trenutku sem razumela, da je šlo za dušo iz vic, in moj duhovni voditelj je bil istega mnenja.

Svetoval mi je, naj vernim dušam nikdar ničesar ne odrečem in naj sprejemem vse, kar bi me prosile.

Na vprašanje, če so se obiski nadaljevali, je odgovorila:

Da. Vendar so v teku prvih let prihajale k meni samo tri ali štiri duše, zlasti meseca novembra. Kasneje jih je hodilo več.

RANA IZ LJUBEZNI

Nato je sestra Emmanuel vprašala Marijo Simma:

Kaj vas prosijo te duše?

Največkrat prosijo, da se darujejo zanje svete maše in da se jih osebno udeležim; prosijo, naj se moli zanje rožni venec pa tudi premišljuje križev pot.

Ko smo že pri tem, je prav, da se vprašamo: Kaj so pravzaprav vice? Jaz bi rekla, da so čudovita božja iznajdba. Dovolite mi, da jo pojasnim s prisposodob. Predstavljajte si, da se nekega dne odprejo vrata in se pojavi pred vami bleščeče bitje, ki je izredno lepo,

kakršnega še niste videli na zemlji. Že zaradi prisotnosti tega bitja, ki je sama luč in lepota, ste očarani in vsa iz sebe, a to se še stopnjuje, ko vidite, da je to bitje neizrečeno zaljubljeno v vas in da niste niti sanjali, da vas bo kdo kdaj ljubil na tak način. Hkrati tudi občutite, da vas hoče to čudovito bitje pritegniti k sebi, biti eno z vami. In zaradi silne ljubezni, ki gori v njegovem srcu, vas vleče, da bi se mu vrgli v naročje.

Toda v istem trenutku se zaveste, da se že dneve niste tuširali, da smrdite; iz nosa vam curlja, vaši lasje so mastni in zlepljeni, obleka umazana, itd. Zato si rečete: „Ne, ni mogoče, da bi se takšen predstavil. Najprej se moram skopati, takoj nato pa se vrnem k njemu.“

Toda ljubezen, ki se je porodila v vašem srcu, je tako silna, tako vroča, tako močna, da postane tista zamuda zaradi kopanja povsem neznosna. In bolečina zaradi odsotnosti, pa čeprav bi trajala samo nekaj minut, zareže grozno rano v vaše srce, sorazmerno z močjo ljubezni, ki vam je bila razodeta, kot „rana iz ljubezni“.

In vice so prav to. So čakanje zaradi naše umazanije, so čakanje na božji objem, so koprnenje po ljubezni, kar povzroča silno trpljenje. In prav ta žar ljubezni, to hrepenenje nas očiščuje vse nabrane umazanije. Vice so kraj želje, blazne želje po Bogu, tistem Bogu, katerega že poznamo, ker smo ga videli, pa nismo še z njim združeni.

Potem je sestra Emmanuel prosila Marijo, naj pojasni zelo važno točko:

Ali duše v vicah občutijo veselje in upanje kljub svojemu trpljenju?

Da. Nobena duša se ni hotela vrniti iz vic na zemljo. Imajo neskončno večje spoznanje kot mi. Preprosto, ne bi se mogle odločiti za vrnitev v temo tega sveta.

V tem je razlika med njihovim trpljenjem in trpljenjem, ki ga poznamo na zemlji. V vicah imajo duše gotovost, da bodo živele na veke z Bogom, in to tudi takrat, ko je trpljenje strašno. Imajo popolno gotovost, zaradi katere je veselje

večje kot trpljenje. Ni stvari na zemlji, zaradi katere bi hotele znova živeti tu, kjer nismo nikoli ničesar gotovi.

Ali je Bog tisti, ki pošlje dušo v vice, ali se duša sama odloči, da gre tja?

Sama duša hoče v vice, da se očisti, preden gre v nebesa. Duše v vicah v vsem popolnoma soglašajo z božjo voljo; dobro jih razveseljuje in ga želijo tudi za nas. Globoko ljubijo Boga pa tudi nas. So trdno povezane z Božjim Duhom, z Božjo lučjo.

Ali vidi človek v trenutku smrti Boga v polni luči, ali le nejasno?

V trenutku smrti vidimo Boga še nejasno, hkrati pa je njegov sijaj tolikšen, da vzbudi v duši neizmerno željo po Bogu.

Prav zares gre za silno bleščečo luč, če jo primerjamo s temino zemlje! A še takšna se ne more primerjati s polno lučjo, ki jo bo spoznala duša, kadar pride v nebesa. Ta luč je za dušo v vicah tako privlačna, da bi bila vrnitev na zemljo, po takšnem izkustvu, prava smrt.

Se nadaljuje

KRATKE NOVICE

BEIJING — Kitajska policija je v zadnjih treh letih iz rok ugrabiteljev rešila več kot 42.000 ugrabljenih žensk in otrok ter zaprla več kot 22.000 storilcev. Najbolj iskani so dečki, ki jih prodajajo družinam, ki si želijo moškega naslednika. Deklice in mlade ženske prodajajo revnim kmetom, ki nimajo dote za nevesto, ali pa jih silijo v prostytucijo.

BEIJING — V kitajskih rudnikih umre vsako leto več kot 8.000 rudarjev, vzrok njihove smrti pa je večinoma pomanjkljivo varstvo pri delu. V prvih devetih mesecih leta 2003 je v kitajskih premogovnikih življenje izgubilo 4.620 rudarjev, v ostalih rudnikih pa 1.626. Na milijon ton izkopanega premoga tako na Kitajskem umrejo štirje rudarji.

ODKRITJE DOPRSNEGA KIPA dr. Valentinu Meršolu

V soboto, 5. junija, je bilo v Zavodu sv. Stanislava v Šentvidu odkritje in blagoslovitev doprsnega kipa velikemu Slovcu iz prve generacije maturantov predvojnih Škofovih zavodov dr. Valentinu Meršolu (1894-1981).

Navzoče — notranje zaprto dvorišče je bilo nabito polno vseh, ki so želeli počastiti spomin na dr. Meršola — je pozdravil dr. Anton Jamnik, direktor zavoda.

Slavnostni govornik je bil John Corsellis, Anglež, ki je odigral pomembno vlogo za slovenske begunce v povojnih avstrijskih taboriščih. Svoje zelo tople besede o slovenskih beguncih, in seveda o dr. Meršolu, je prebral v slovenščini. Njegov govor objavljamo posebej.

O liku dr. Meršola je govoril dr. Mate Roessmann. Dejal je, da se je dr. Meršol „šotal in izobraževal, da bi reševal šivljenja posameznikov v njihovih domovih in v bolnišnicah, pa ga je življenjska pot pod božjim nadzorstvom pripeljala na Vetrinjsko polje, kjer je rešil življenje tisočim zdravim ljudi, mož, žena, otrok in starcev, ki pa so bili v življenjski stiski.“ Vodil ga je „globok moralni čut za človeško živ-

ljenje in človeško dostojanstvo. Vodila ga je tudi ljubezen do svojega naroda.“ Povedal je, da se dr. Meršola izseljenci v Clevelandu ob obletnici njegove smrti spominjo vsako leto s spominsko mašo, in poudaril, da si je nedvomno zaslužil spomenik tako na kraju tragičnih dogajanj v Vetrinju, kjer je rešil več tisoč življenj, kot tudi v domovini, ki ji „je bil zvest sin, nesebičen zdravstveni in socialni delavec, vzor pokončnega izobraženca, človekoljuba in kristjana“.

Kip je odkril slavljencev sin dr. Tine Meršol, blagoslovil ga je škof Andrej Glavan, z lepo glasbo pa so prireditve obogatili nekdanji dijaki Škofijske klasične gimnazije.

I. Ž. (po Družini)

SPOMINSKA PLOŠČA dr. Meršolu v Vetrinju

V soboto, 12. junija, so v samostanski cerkvi v Vetrinju odkrili spominsko ploščo dr. Valentinu Meršolu.

Somaševanje je ob navzočnosti številnih duhovnikov vodil škof Jožef Kvas, ki je maja 1945 prav v tej cerkvi obhajal novo mašo. Po maši je blagoslovil spominsko ploščo, ki je vzdana pod kipom Žalostne Matere božje v levi cerkveni ladji. Odkril jo je sin dr. Tine Meršol. Dvojezični napis, v slovenščini in nemščini, na plošči objavljamo posebej.

V imenu krškega škofa dr. Aloisa Schwarza je navzoče nagovoril generalni vikar mag. Gerhard Christoph Kalidz. Dr. Mate Roessmann se je v imenu pobudnikov

zahvalil vsem, predvsem cerkvenim oblastem, ki so omogočili vzdavo spominske plošče v vetrinjski starodavni cerkvi.

Med mašo je pred polno cerkvijo — prišla je skupina preživelih beguncev iz ZDA in Kanade, romarji iz Slovenije in mnogi Slovenci iz Koroške — pel mešani pevski zbor J. P. Gallus iz Celovca. (Glej slike na 2. strani platnic - op. ur.)

I. Ž. (Po Družini)

Napis na SPOMINSKI PLOŠČI,
vzdani pod kipom Žalostne Matere Božje
v vetrinjski cerkvi.

'Naša rešitev, o Marija, je v tvojih rokah!'
so molili v junijskih dneh 1945 slovenski begunci v tem svetišču.
Njihova prošnja je bila uslišana.

Zdravnik DR. VALENTIN MERŠOL

je v sodelovanju s kanadskim majorjem Paulom H. Barrejem
4. junija 1945 na vetrinjskem polju preprečil, da bi britanske vojaške
oblasti

izročile okrog 6000 civilnih beguncev njihovim zasledovalcem,
in jih tako obvaroval gotove smrti.

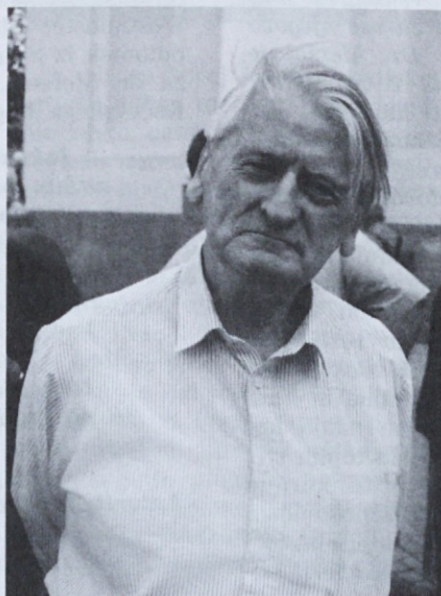
Preživeli begunci in njihovi potomci
izrekajo Mariji srčno zahvalo za rešitev in se hvaležno spominjajo
rešiteljev.
Junij 2004.

John Corsellis o dr. Valentinu Meršolu

Valentina in Emilijo Meršol sem srečal prvič par dni potem, ko sta pribežala preko gorá s svojo družino, skupaj s kakimi 6000 slovenskimi civilnimi begunci. Bil sem oblečen v redno angleško vojaško rumenkasto-rjavo srajco s kratkimi hlačami. Na obeh ramenih sem nosil značke, ki so pomenile, da sem delal pod vodstvom angleškega Rdečega križa v quacker-ski organizaciji z imenom Friends Ambulance Unit. Čeprav sem sem bil star šele 22 let, sem že imel precej izkušenj z begunci, še iz Egipta in tudi Italije. Govoril sem dobro italijansčino in bolj polomljeno srbsko in nemško.

Skozi naslednji dve leti sva z Valentinom Meršolom tesno sodelovala. On bi po starosti mogel biti moj oče in niti na misel mi ni prišlo, da bi klical drugače kot „dr. Meršol“, on pa me je vedno klical „gospod Corsellis“. Z mladostno aroganco sem ga opisal v svojem pismu domov: „Zelo je delaven, kar malo preveč nežen za svoje naloge“, kot voditelj begunske skupine. Tri mesece kasneje sem že spremenil svoje mnenje. Njega sem imel v mislih, ko sem pisal: „Največje neugodje mi povzroča dejstvo, da je v taborišču mnogo poštenih in zmožnih ljudi, dostikrat bolj sposobnih kakor pa UNRRA osobe..., v mnogih primerih presegajo upravitelje UNRRA po svojih zmožnostih, inteligenci, obnašanju, civilizaciji, poštenosti in morali.“

Petdeset let kasneje sem po temeljiti raziskavi evidenc prišel do štirinajstih razlogov, da je bilo pove-

JOHN CORSELLIS - FOTO STANE SNOJ

je angleške vojske za vrnitev 6000 beguncev v kratkih dvanajstih urah čudežno preklicano, predvsem ker sta odločno protestirala major Barre in dr. Meršol. Trije od teh razlogov se nanašajo prav na Meršola:

Prvi: demokratična struktura, solidarnost, disciplina in zmerni odnos med civilnimi begunci, ki so jih naglili, da so dr. Meršola izvolili za svojega predstavnika in ga vseskozi podprli. Major Barre se najbrž v nasprotnem primeru zanje ne bi zavzel tako hitro, pogumno in s prepričanjem.

Drugi: očitna poštenost, taktičnost in tekoče znanje angleščine ter leto, ki ga je prebil v Severni Ameriki, so dr. Meršolu omogočili hitro in dobro sodelovanje s Kanadčanom.

Tretji: pogum in drznost štirih mož, Slovenca, Kanadčana, Angleža in Valižanca. Begunec dr. Meršol,

oficir britanske vojaške uprave Barre, vodja Rdečega križa Selby-Bigge in voditelj Friends Ambulance Unit Pearson, trije civilisti in en vojak, so nastopili z vso hladnokrvnostjo, odločnostjo in nepopustljivostjo.

Kako pa so njegovi rojaki-sotrpini sodili o dr. Meršolu? Ravnatelj gimnazije Marko Bajuk, najmočnejši in najbolj neprizanesljiv kritik, je nekaj let kasneje v Argentini zapisal o njem: „Dr. Meršol je bil za nas sveta Barbara: zadnje zatočišče za vse najhujše potrebe. Sam Bog ve za stotine ur, ki jih je prebil pred vrati ravnateljstva, da je posredoval ne le v vseh skupnih in javnih, ampak tudi v zasebnih zadevah.“

Osebjce taboriščne ambulante v Lienzu na Vzhodnem Tirolskem leta 1946.
V sredi dr. Valentin Meršol.

On nas je tedaj rešil, kolikor nas je ostalo. Brez njegovega posredovanja bi vsi šli za domobranci, to danes vemo, pa vsi radi pozabimo... Vsa naša skupina mu mora biti hvaležna do smrti za vse njegovo prizadevanje. Še posebno mladina... Dr. Meršol je gotovo naš največji mož in dobrotnik v begunstvu. Prepričan sem in to hočem povedati na glas, ker dobro vem, kaj je pomenil šoli, da bi naša gimnazija in šolstvo ter sploh vse naše prosvetno delo, brez njegove podpore in uspešnega posredovanja, nikdar ne bilo tako, kot je bilo.“ Potem, ko je opisal dr. Meršola in drugo izredno osebnost tistega kraja in časa, kar je bil Group Captain Ryder Young, je ravnatelj Bajuk še dodal: „*To sta bili dve sorodni duši, ki sta se srečali v naše dobro. Ljudje so jima rekli 'dva peteršiljčka', zato ker se peteršilj poda k vsaki jedi.“*

Kaj mi še ostane v spominu na Valentina in Emilijo Meršol? Toliko lepih spominov imam nanju kot zakoncema, kot ekipi! Spominjam se njunih toplih src, njune tihe skromnosti, združene z izrazito mirnim zadržanjem, moralne avtoritete, ki izhaja iz poštenosti. Predvsem nanju sem mislil, ko sem tisti čas pisal: „*Slovinci so privlačna skupina. Njihova privlačnost ob-*

stoji predvsem v njihovi močni samozavesti, v popolni odsotnosti poizkusov pridobiti kako lastno korist s pomočjo odgovornih položajev, v resnični predanosti njihove inteligence v dobro cele skupine, in pa v njihovi neugasljivi pripravljenosti, da si izboljšajo življenje, ne glede na to, da nimajo primernih sredstev.“

Še vedno me vznemirja podoba dr. Meršola, ki jo je orisal v svojem dnevniku France Pernišek novembra leta 1947, štiri mesece potem, ko sem ga zadnjič videl: „*Gospodu primariju dr. Meršolu se je danes zmedlo. Mož preveč gara in cele noči ne spi, temveč jih prečuje v delu. Ponoči sestavlja ali pa v angleščino prevaja razne spomenice in prošnje ter sestavlja in piše zasebne zapiske. Stiske in skrbi zadnjih dni mu žro in uničujejo živce, poleg tega pa je tudi slabo hranjen in nič čudnega ni, če se mu je zmedlo. Neprestano se srečuje in razgovarja s pobitimi domobranci...“*

V moji posesti je zaklad, ki se imenuje Letno poročilo slovenske begunske gimnazije za leto 1945-46. Prične se s poklonom: „*V prvi vrsti naših dobrotnikov je dr. Valentin Meršol.“* Na koncu prizna svoj prispevek tudi „*delegatu za vzgojo pri vojaški upravi taborišča, Johnu Corsellisu.“*

To me spominja na spominski obred za naše dobrotnike v šolski kapeli velike benediktinske ustanove, Westminster Abbey. Ta obred vključuje tudi sledeči odlomek iz Sirahove knjige, ki je prav primeren ne le za dr. Meršola, ampak tudi za junake iz Teharij in Kočevskega Roga:

***Izkažimo čast slavnim možem,
našim očakom po njihovih rodbinah.
Veliko slavo je ustvaril Gospod,
to svoje veličastje — od davnine.
Bili so vladarji v svojih kraljestvih,
zaradi svoje moči znameniti možje.
Vse te so slavili njihovi sodobniki.
Med njimi so taki, ki so zapustili ime,
tako da še odmeva njihova slava.
So pa tudi taki, za katerimi ni spomina;
izginili so, kakor da jih sploh ne bi bilo.
Ti pa so možje usmiljenja,
katerih pravična dejanja niso utonila v pozabo.
Na veke bo ostal njih rod,
njihova slava ne bo zbledela. ●***

ZGODBA ZA DUŠO

VERO MORAMO ŽIVETI

Rabin in izdelovalec mila sta se sprehajala. Izdelovalec mila je rekel: „*Le čemu vera? Poglejte revščino in težave na svetu. Po dva tisoč letih pridiganja o dobroti, resnici in miru po vseh teh letih molitve, pridig in učenja! Če bi bila vera koristna, ne bi bilo toliko zla na svetu!“*

Rabin je molčal. Nadaljevala sta pot in opazila otroke, ki so se igrali ob cesti, umazani od blata. Rabin je rekel: „*Poglejte te otroke. Pravite, da milo ljudi očisti, ti otroci pa so tako umazani. Čemu torej milo? Ob vsem milu na svetu, so ti otroci umazani.“*

Izdelovalec mila je ugovarjal: „*Rabi, milo ne more učinkovati, če*

ga ne uporabljamo!“

„*Natanko tako!“* je potrdil rabin. „*Isto velja za vero: tudi vero moramo 'uprabljati', moramo po njej živeti.“*

Pogosto slišimo očitke, da so vere krive napetosti, sporov in vojn na svetu. Ljudje, ki res živijo iz vere, ne povzročajo vojn. Te povzročajo tisti, ki pravijo, da so verni, pa vero zlorabljajo le za svoje koristi. ●

Kaj pa prenaseljenost?

ALI JE REVNIM DEŽELAM TREBA PREPOVEDATI OTROKE?

Na narode revnih držav se izvaja zelo velik pritisk, da bi zmanjšali rodnost. Pogosto z obveznimi ukrepi, ki so povsem v nasprotju s človekovim dostojanstvom. Če se hočeš na primer zaposliti, moraš imeti potrdilo o sterilizaciji. Mednarodne finančne ustanove tudi pogosto pogojujejo svojo pomoč z uvedbo takih metod. Toda razširjanje kontracepcijske miselnosti v revne dežele ni najprej povezano z našo zaskrbljenostjo, da bi se te dežele izvlekle iz nerazvitosti, ampak predvsem iz strahu bogatih dežel, da se bodo revni polastili njihovega bogastva. Ali ne beremo vsak dan, da demografski razmah tretjega sveta najresneje ogroža ohranjanje okolja?

- „Tako revni so zato, ker jih je preveč.“ Ta trditev izvira iz teorije angleškega ekonomista Malthusa, ki je danes še vedno v modi. Rešitev bi torej bila, da bi manj številno prebivalstvo pripeljali do boljšega standarda.

- Prav gotovo lahko prevelika demografska rast zavira razvoj. Toda ta je že od vsega začetka oviran zaradi nepravilnega ekonomskega položaja, kronične nerazvitosti poljedelstva in pomanjkanja politične volje. S sedanjimi viri našega planeta bi bilo možno nahraniti dvajset milijard ljudi. Problem pa je, da revne dežele nimajo sredstev, da bi kupile ali proizvajale potrebno hrano.

- Kaj pa nasprotna trditev? „Preveč jih je zato, ker so tako revni.“ Vemo, da so v večini civilizacij otroci pomenili glavni vir bogastva: v sedanjosti pa so najcenejša delovna sila, v prihodnosti pa bodo zagotovili preživetje svojih ostarelih staršev. Kot pravi dokument nemške škofovske konference: „Zmanjšati število otrok, ne da bi odpravili vzroke, zaradi katerih si starši želijo veliko otrok, pomeni prikrajšati revne za njihovo edino upanje.“

- Ali so torej kontracepcijske metode dobra metoda? Prepričani smo lahko, da se njihovo razširjanje v revnih deželah opira na okrnjeno vizijo svobode in solidarnosti. Poleg tega pa ženske nimajo vedno pravice, da bi bile obveščene o učinkih produktov, ki jih uporabljajo. Nekatera kontracepcijska sredstva so v ZDA in Evropi prepovedana, v revnih deželah pa se še naprej prodajajo. Ali naj bi torej obstajali dve pravici, ena za bogate, druga pa za revne dežele? Končno razširjanje kontracepcije pogosto nasprotuje kulturni in religiozni tradiciji narodov, ki se pridružuje Cerkvi pri obrambi neodtujljive pravice do življenja.

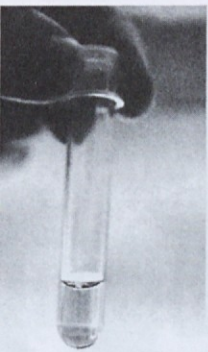
- Na koncu naj poudarimo, da se Cerkev ne omejuje na kritiko, ampak živahno in učinkovito spodbuja naravno družinsko načrtovanje, ki kljub predsodkom sloni na trdnih znanstvenih osnovah. Poučevanje je preprosto samoopazovanje in edini strošek je nakup termometra! Med drugimi je tudi mati Terezija o tem z lahkoto poučila najbolj prikrajšano prebivalstvo. Gre za dolgoročno rešitev, ki postavlja človeško osebo na prvo mesto.

KAJ STORITI, ČE NE MOREMO IMETI OTROK?

Zakonski par gotovo zelo trpi, ko spozna, da obstajajo težave pri spočetju otroka. Dejansko pa je le malo parov popolnoma sterilnih, brez vsake možnosti za zanositev. Okoli 10% vseh parov ima težave s svojo plodnostjo. Potrebujemo precej časa, da spočnemo otroka, včasih je potrebna celo zdravniška pomoč.

- Veliko se govori o oploditvi 'v epruveti' ali umetni oploditvi in se domneva, da se lahko z njo zdravi vsaka neplodnost. Umetna oploditev, ki je izvedena v laboratoriju, pa neplodnosti ne zdravi, ampak obide ovire, ki so na poti pri spočetju in odraščanju otroka.

- Metodo izvajajo tako, da se pri ženi spodbudi več jajčec za morebit-

no oploditev. Ta jajčeca nato vzamejo iz jajčnikov in jih v laboratoriju oplodijo z moško semenčico. S tem dobijo več embrijev, od katerih tri ali štiri spet vsadijo v maternico, ostale pa zamrznejo v tekočem dušiku. Če se ti trije ali štirje embriji normalno razvijajo, pogosto predlagajo, 'embrioredukcijo', t.j. splavit

teve enega do dveh embrijev, ki jima je uspelo, da se vsadita v maternico. Ostale embrije shranijo v zmrzovalni skrinji in jih uporabijo pozneje za nadaljnje oploditve pri isti ženski ali pri kateri drugi. Lahko pa jih uporabijo tudi za znanstvene raziskave.

- Ta osnovna metoda ima še vrsto različic: v primeru visoke neplodnosti moškega ali ženske se jajčeca ženski odvzamejo in se vsjavijo drugi ženski, ali pa se uporabi sperma drugega, praviloma neznanega moškega.

- Te metode predstavljajo opazne medicinske in tehnične dosežke, toda hkrati odpirajo veliko vprašanj:

Oploditev se zgodi neodvisno od telesne združitve. Ta ločitev med aktom, ki na privilegirani način izrazi ljubezen staršev, in aktom, ki pomeni začetek življenja, povzroči, da postane spočetje posledica tehničnega dejanja in ne več neposreden sad ljubezenske združitve. Življenje s tem izgubi neposredno ukoreninjenost v ljubezni, tudi v primeru, da bo otrok zaželen in ljubljen. Te tehnike za oploditev zahtevajo več embrijev. Pri tem se jih del uniči namenoma ali kot posledica tehnične manipulacije, npr. pri odmrznitvi.

Za medicinske delavce je velika skušnjava, da bi te tehnike začeli vedno pogosteje uporabljati za 'urjenje', jih s tem izboljševali in si nabrali več izkušenj in vse to v tekmovalnosti z različnimi raziskovalnimi skupinami. Občutek, da se da življenje obvladovati in sodelovati pri samem izvoru, lahko povzroči protislovno

motivacijo, ki lahko pomeni nevarnost za zakonce in družbo.

Namen zdravljenja zmanjšane oploditvene moči partnerjev naj bi bil povečati zmožnost za spolni akt, ki je izraz njune ljubezni in ki naj bi postal tudi vir življenja. Zadnje čase pa medicinske tehnike nudijo možnosti spočetja otroka, ne da bi moškega ali žensko ozdravila njune bolezni. Otrok ni nujen pogoj za razvoj nekega para, potrebno pa je, da je izraz ljubezni, ne pa rezultat nekega tehničnega dosežka. Je darilo, znak medsebojne podaritve partnerjev v spolni združitvi, v kateri sta na nerazdružljiv način vključeni njuni telesi in njuni srca. Otroka ne 'delamo'. Otrok že od spočetja dalje ni lastnina svojih staršev.

- Za nekatere zakonce pomeni pravo žrtev, da si ne pomagajo z metodami umetne oploditve. To preizkušnjo lahko prenesemo, če gledamo na življenje kot na Božji dar in se opremo na Njegovo pomoč.

- Kakšne rešitve obstajajo za pare, ki ne morejo postati starši? Najprej naj bi se naučili čakati in si potem poiskali medicinsko pomoč, kajti včasih potrpežljivost prav tako pomaga. Lahko uporabimo kakšen drug način. Umetna oploditev je postala skoraj edini odgovor na zmanjšano plodnost, medtem ko so druge poti pri raziskovanju zapostavljene. Mogoče se je dobro usmeriti na druge vrste plodnosti in sicer tako, da se z vso svojo energijo in talenti posvetimo stvarjem, ki nam veliko pomenijo ali pa konec koncev posvojimo enega ali več otrok. Ti bodo tako, zahvaljujoč posvojitvi, našli družino ali ljubezen, za katero so bili že od začetka življenja prikrajšani.

Iz revije *On živi*

Posvojila sva deklico

Ko sva se poročila, sva bila kot večina parov prepričana, da ne bo potrebno dolgo čakati, da bomo postali majhna družina. Toda po nekaj mesecih čakanja je postalo jasno, da ne bova imela sreče, da bi dobila otroka. Samoumevno sva začela z vsemi možnimi preiskavami in številnimi zdravniškimi obravnavami, a brez rezultatov. Najina usoda je bila boleča, vsako rojstvo v najini okolici je poglabilo najino bolečino in je postalo vir trpljenja.

Počasi sva prišla na misel o posvojitvi. Zelo veliko sva molila, da bi dobila otroka in istočasno sva čutila, da naju je ta molitev pripravljala na novo življenjsko pot. To notranje žalovanje je trajalo dolgo časa. Šele ko sem se lahko spet čisto sproščeno ukvarjala z otroki, sem vedela, da sem na pravi poti.

Toda strah naju je bilo: Ali bova lahko ljubila otroka zaradi njega samega? Otroka, v katerem se sploh ne bova mogla prepoznati, kajti ne veva, od kod prihaja in niti ne pozna njegove življenjske zgodbe. In če se nama v tem času nenadoma rodi otrok, ali bi ga bila sposobna enako ljubiti? V tistem trenutku nama je pomagala napredovati preprosta misel: „*Ko bosta videla majhnega otroka, ki bo k vama stegoval roko in klical: 'mami, oči', vaju ne bo več strah!*“

In ravno to se je zgodilo. Dobila sva Myriam iz Indije. Ničesar nisva vedela o njej, razen njenega imena in njenega rojstnega dneva. Toda v trenutku sva imela občutek, da jo pozna že od nekdaj. Postala je 'meso iz našega mesa'. Gotovo sta nas molitev in pričakovanje njenega prihoda tako globoko združila.

Začudena sva bila, kolikšno sposobnost za ljubezen sva odkrila v sebi. Veliko najinega strahu je hitro izginilo. Videla sva, da nama je Bog pripravil čisto nenavadno darilo, za katerega se mu vsak dan zahvaljujemo. Posvojitvev otroka ni izhod v stiski, pač pa posebna milost. Sedaj veva, da so božje misli visoko nad našim načinom gledanja na stvari, kajti Bog želi našo srečo in nas nauči izročiti trpljenje Njemu, da ga On napravi rodovitnega.

Michael in Helena

P.S.: Pripravljava se na drugo dogovodivščino, kajti pričakujeva prihod Myriaminega mlajšega brata.

Domače nedoslednosti

MARKO KREMŽAR

Slovenija ima že nad trinajst let demokratično ureditev, parlament, volitve, več političnih strank, vendar se zdi, da se le s težavo otresa nekaterih nedoslednosti, ki so posledica dolgih desetletij totalitarizma. To je sicer do neke mere razumljivo, kajti sistematičen pritisk medijev, šol in partijskega aparata je moral pustiti nekaj sledov. Zato morda kake nedoslednosti niso vidne rojakom, ki živijo sredi njih, a jih je lažje opaziti iz daljave.

Tako na primer je težko razumljivo za nekoga, ki mu ni bilo treba prenašati jugoslovanskega titoizma, da je mogoče najti v Slovenski samostojni in demokratični državi še vedno kraje, ki so označeni z imenom nekdanjega komunističnega diktatorja Tita. Prav tako se zdi neskladno z demokratično sedanostjo, da krasi trg pred parlamentom spomenik komunistični revoluciji. Ta revolucija je bila silno krvav uvod v partijsko diktaturo in je pomorila več Slovencev kot vojna in vsi trije okupatorji, ki so v tistem času razkosali Slovenijo. Sistem, ki ga je revolucija rodila, je bil najprej totalitarni komunistični stalinizem, kateremu je sledil ne manj totalitarni marksistični titoizem. Oba sta propadla, oba sta pustila za seboj nepreračunljivo moralno in stvarno škodo. Kaj je potemtakem prinesla revolucija dobrega, da jo je vredno slaviti? Ali ne bi bilo primerneje, da bi se ob istem spomeniku, z drugačnim napisom spominjali vseh žrtev te revolucije, tako tistih, ki so padale zanjo kakor drugih, ki so se ji upirale, tako tistih, ki so bile od nje preganjane in pomorjene, kakor takih, ki so bile od nje zapeljane? Pomnik veliki narodni nesreči pred parlamentom bi brez dvoma imel smisel, ki ga poveličevanje revolucije nima.

Težko je razumeti tudi, ko beremo v katoliškem tisku, da naj pravkar končani spomenik v Teharjah opominja na potrebo odpuščanja in sprave. Oboje je seveda potrebno, vendar ali je dovolj? Svojce žrtev revolucije, pomorjenih v bližini nekdanjega koncentracijskega taborišča, naj bi bilo treba opozarjati na dolžnost odpuščanja ne glede na to, da v časopisih, knjigah in revijah, v katere so ti mogli pisati, bodisi doma, bodisi v zdomstvu, ni bilo nikdar zaslediti kake maščevalnosti. V teku desetletij pa so ti ljudje dokazali tudi s svojim življenjem, da so se sovraštvu že zdavnaj odpovedali, če so ga kdaj čutili. Morda ne vsi, a velika večina gotovo. To so namreč ljudje, ki dan na dan molijo, naj jim Bog odpusti, kakor tudi oni odpuščajo. Osebnostno odpuščanje s strani rojakov, ki so krivico trpeli, je med nami vsekakor prisotno. Ali je tedaj dovolj, če spomenik opominja te rojake na spravo? Če hočemo doseči spravo v 'razdvojenem narodu', bi bilo treba opominjati na nujnost kesanja vsaj z isto zavzetostjo, kot na potrebo odpuščanja. Za spravo namreč ni dovolj, da žrtve stegujejo roko v znak odpuščanja. Potreba je, da druga stran stori isto v znamenju obžalovanja.

Tudi stoletnico rojstva velikega pesnika Edvarda Kocbeka je zaznamovala podobna, težko razumljiva, a ne redka nedoslednost nekaterih slovenskih katoličanov. Tega pomembnega kulturnika so predstavili med drugim tudi kot nasprotnika in žrtev komunizma pa pri tem mogoče spregledali, da je Kocbek že pred začetkom revolucije, potem ves čas njenega poteka in slednjič dolga leta v totalitarnem režimu, pokazal v svojem življenju nerazumljivo nedoslednost kot izobraženec, kot katoličan in kot človek.

Kot izobraženec bi Kocbek moral poznati bistvo marksistične doktrine in komunistične prakse. Lahko bi vedel, da KP s svojim skrajnim internacionalizmom ne bo branila prvenstvo koristi slovenskega naroda pa tudi ne krepila njegove identitete. Prav tako bi se moral tudi zavedati, da je delovanje kominterne, kateri je pripadala KPS, v popolnem nasprotju z demokratično ureditvijo družbe. Morda pa je to vedel, a je bolj cenil navidezno uspešnost in nasilje diktatorskega režima od napornega dela v okviru demokracije? V nobenem primeru ni ta del njegove osebnosti vreden občudovanja.

Kocbeku, kot globoko vernemu katoličanu, gotovo ni bilo neznano, da je komunizem v svojem bistvu brezbožen in veri sovražen, da je dialektični materializem neskladen s krščanskim naukom in da je partija povsod, kjer je imela oblast, na področju ideologije izvajala popoln in nasilen monopol. Vsekakor je vedel, kaj je glede tega učila po papežih in škofih katoliška Cerkev, a je bolj zaupal svoji intuiciji kot nauku Cerkve pa tudi takrat že dobro poznani zgodovinski izkušnji. Tudi v tem pogledu ne more biti zgled.

Kot človek je Kocbek občudoval odločna dejanja, ki naj bi spremenila svet. Pri tem pa je bil zadosti lahkoveren, da je verjel, da more brutalno nasilje, na podlagi filozofske zmote, v nasprotju z naravno moralno, družbo spremeniti na bolje. Odobral je zločine komunističnih teroristov v zaupanju, da so njihova dejanja pričetek novega sveta. Glede tega se res ni motil, čeprav je bil ta 'novi svet' neprimerno krutejši in bolj krivičen kot oni, ki ga je Kocbek poznal in murzil. Ko pa je po prvih mesecih revolucije postalo temu rahločutnemu pesniku že jasno, da realnost ne odgovarja njegovim lahkovernim predstavam, mu je zmanjkalo pograma. Podpisal je dolomitsko izjavo iz strahu pred posledicami, ki bi jih imela odklonitev zanj in za ozek krog njegovih najbližjih sopotnikov. Misel, da bo s tem zavedel vrsto ljudi, ki so ga občudovali, na pot sodelovanja z največjo zablodo dvajsetega stoletja, pa tudi misel na posledice, ki jih je imel njegov podpis za ves narod, ga nista odvrnili od tega dejanja. In končno, ko je že videl celotni potek revolucije pa tudi realnost totalitarne države, ki je zrasla iz morja krvi, se še ni odpovedal sodelovanju s komunistično partijo. Sprejel je mesto v njeni vladi. Ali je bila to še naivnost, ali je bil to še strah ali

morda preračunljivost? Naj bo tako ali drugače, težko bi rekli, da so te lastnosti vredne občudovanja. Res je po dolgih letih priznal povojne poboje in zablode revolucionarnega nasilja. To dejanje mu je treba priznati, a takrat ta izjava ni bila toliko tvegana, da bi mogla zadržati žalostno držo, ki je trajala dolga desetletja.

Vendar Kocbekova globoka osebna vernost, narodna zavednost in pesniški talent po eni strani, po drugi pa želja mnogih rojakov, da bi z njegovim vedenjem opravičili svoje lastno sodelovanje z nekdanjim komunističnim režimom, storijo, da se zdi omenjena nedoslednost sodobnikov ne sicer manjša, a morda lažje razumljiva. Ni pa lahko razumeti velikega števila slovenskih katoličanov, ki sicer zavračajo komunizem v teoriji in v praksi, hkrati pa obsojajo ali se vsaj sramujejo nekdanjega ljubljanskega škofa, dr. Gregorija Rožmana.

Škof Rožman je bil zvest nauku Cerkve in je pravilno presojal nevarnost, ki jo je predstavljal za slovenski narod marksizem kot doktrina in komunizem kot politična praksa. Ni mogoče dvomiti o njegovi zvestobi katoliški Cerkvi in slovenskemu narodu. Kot pastir je vedel, da je odgovoren za čredo svoje škofije. Ko so pričeli komunistični atentatorji moriti po deželi in po mestu zavedne vernike, je spregovoril jasno in odločno. Obsodil je delovanje komunistične partije pod krinko OF, ne glede na nevarnost, ki je bila s tem povezana. Kadar je bilo treba intervenirati bodisi pri Italijanih, Nemcih ali v Vatikanu za rojake, ki so bili v nevarnosti pred okupatorjem, je to storil. Vedel je, da bodo partijski propagandisti vsako njegovo dejanje prikazali v negativni luči, a se ni ustrašil. Bil je pogumen in dosleden. Bil pa je tudi zvest. Dobro je vedel, da so bili mnogi njegovi verniki prisiljeni v samoobrambo pred divljanjem partijske OF, najprej v okviru vaških straž, nato pa domobrancev. Poznal jih je in dobro vedel, da ne simpatizirajo z okupatorjem, temveč, da so to ljudje, ki jih je partija s svojo revolucijo prisilila, da so prijeli za orožje. Zato se ni pomišljal in jim je bil pripravljen maševati tudi v trenutku, ko bi mu to kak diplomat

odsvetoval. A škof Rožman je bil predvsem dušni pastir in kot tak do konca zvest Bogu in svojemu ljudstvu. Teh lastnosti, ki jih upravičeno cenimo tudi pri Kocbeku, se zdi, da mnogi katoliški rojaki ne opazijo pri Rožmanu, ki nam je poleg tega tudi zgled dobrote, jasnosti in poguma. In tako se dogaja, da je v domovini njegovo ime izgovarjano pri enih v zadregi, pri drugih z nejevoljo in pri tretjih s sovraštvom. Pravijo, da se je motil, pa ne povedo, v čem naj bi bila pomota, pravijo, da ni bil diplomat, pa molče o njegovi zvestobi, pravijo, da je z begom zapustil svojo škofijo, pa ne pomislijo, da sta podobno storila pred njim tako sveti Peter kakor sveti Pavel, pa tudi prenekateri škof in tudi papež, kajti nihče nima pravice mučeništvo iskati.

Tisti pa, ki škofa Rožmana cenijo, navadno molčijo, tako da odhaja njegovo ime v zgodovino zavito v plašč klevet. Zdi se, da so se v času komunističnega preganjanja nekateri katoličani odpovedali škofu Rožmanu, ker ga je partija obsodila, in se raje oklenili Kocbeka, ki je bil dolgo njen zaveznik. To je bilo vsekakor lažje opravičljivo v času partijskega terorja kakor kasneje, ko bi zadostovala za pravičnejšo držo le nepristranski pogled na zgodovino in odkrito spraševanje vesti. Težko je namreč razumljivo, da se v domovini ne zgane nihče, ko ljubljanskemu škofu dr. Gregoriju Rožmanu sodišče demokratične Slovenije zanika pravico do obnove krivičnega procesa, kot da molčati ob krivici ne bi bilo nova, huda krivica. Verniki, ki vedo, da je bila domovina med vojno in revolucijo pa tudi po njej blagoslovljena z množico mučencev, tudi o tem navadno ne govorijo in se kljub osebni vernosti, le redko poglobljajo v njih življenje in trpljenje. Morda sledijo tudi v tem pogledu nekemu zgledu, kar ni najmanjša od slovenskih nedoslednosti.

Škof, ki je pravilno učil, je preziran, pesnik, ki se je motil, je občudovan, žrtve pozivajo k spravi, o krivcih molčijo, pred demokratičnim parlamentom stoji spomenik totalitarni revoluciji, medtem ko slovenski mučenci še čakajo nanj. Kdo naj razume? ●

„Fanatik? Ne! Le katoličan!“

Razmišljanje o tem, kaj lahko stori katoličan v današnji družbi

Ob nekem družabnem srečanju so mi vrgli v obraz, da sem fanatic. Imelo me je, da bi se razhudil in glasno protestiral, ker beseda fanatic navadno označuje človeka, ki ni zmožen misliti in je nasilnega vedenja.

Saj se vendar nisem razburjal, in kadar je kdo v pogovoru prišel z menoj navzkriž, sem ostal vseskozi miren. Z vsemi sem bil vljuden in nikogar nisem smešil. Nisem se na mrtvo potegoval za kakega politika ali nogometno moštvo in ne ščuval k nasilju.

Poglejte, ničesar drugega nisem storil kot to, da sem v pogovoru povedal svoja stališča, ki pa sploh niso nič novega, in sicer, da velja zakonska zveza do konca

življenja, da ni prav imeti spolne odnose zunaj zakona, da je življenje nekaj svete-ga in je umetno splavljanje umor celo v primeru posilstva ter da homoseksualna praksa ni nekaj normalnega, ampak je hud moralni nered.

Pravim, da vse to ni nič novega, saj tako uči Cerkev od davnih stoletij in tako piše v katekizmu.

Čudno pa je bilo to, da v tisti družbi niso bili kakšni svobodnjakarji ali bohemi. Pogovarjali so se katoliški ljudje, taki, ki ob nedeljah hodijo k maši.

Kako je to vendar mogoče?

Preprosto in žalostno, ko se katoličani utapljujejo v družbo brez duhovnosti, ki počasi in vztrajno načenja njihovo vero,

da bi jo prilagodili nekakšnim novim družbenim „dobrim maniram“. V današnji družbi vsakdo misli, da sme imeti svoj prav, in tako katoličani neodgovorno izgubljajo svojo katoliško identiteto in zapadajo v miselnost, da jih kot katoličane bolj vežejo „dobre manire“ družbe kakor pa postava Jezusa Kristusa.

Tako izgubljajo pravilno pojmovanje katolištva.

Ko sem torej povedal svoje mnenje o tistih stvarih, so se navzoči odzvali različno. Nekateri so na hitro nagnili kozarce, nekdo se je nakremžil, dva pa sta mi naglas vrgla: „Ti si fanatic!“

To sta povedala tako, kakor če bi imela pred seboj suroveža ali spolno iztirjenega človeka.

Začudeno sem ju gledal, a mirno odgovoril: „Fanatik? Ne. Le katoličan.“

Andrés Tapia Arbulú, Novi glas

BREZPOSELNI

FRANC DALIBOR (4)

Nedavno mi je zatrjeval znavec: „V Argentini doslej še ni lakote. Pojdite v Villa Esperanza pa boste našli brezposelne, ki tehtajo tudi 100 kil! Pri nobenih vratih se lačnemu ne odreče komad kruha. V Argentini je lačen samo tisti, ki jesti noče...“

+ + +

Počasi, moj dragi prijatelj! Vsi ne moremo v kampament in vsi ne moremo biti berači. Eni kakor drugi so morali vreči med staro šaro vsako sramežljivost ter so se brez sramu vrgli na pridobitev vsakdanjega kruha. Mar mislite, da je to vsakemu dano? Koliko tisočev rodbin je v Buenos Airesu, ki stradajo pa se stradanja sramujejo! Njihovo bedo vidijo in slišijo samo ozke stene njihovega skromnega stanovanja. Koliko je danes družinskih očetov, ki zaslužijo samo po 2-4 pesose na dan, s čemer družina nikakor ne more živeti, kajti ako plačuje stanarino se ne more obleči, ako se hoče obleči, ne more jesti in če hoče jesti, z zaslužkom ne zmore stanarine in mora neusmiljeno na cesto. Največ trpijo seveda nedolžni otroci. Kaj nismo videli, da je buenosajreška mestna občina organizirala preteklo poletje brezplačne kolonije za rahitične otroke, ki so zaradi pomanjkanja in slabe hrane ter nezdravih stanovanj nevarno oboleli,

česar doslej nikoli nismo doživeli v bogati argentinski metropoli! Poslali so jih 40 tisoč v počitniške kolonije, priglasilo se jih je pa 130 tisoč! V teh počitniških kolonijah so nekateri otroci pridobili 5-6 kg na teži. Gotovo, kopanje in svež zrak sta jim utrdila ude, a glavno je bila okusna in zadostna hrana. Ti otroci počitniških kolonij trpijo v hiši svojih roditeljev lakoto. Naj le zatrjujejo srečneži s polnimi želodci, da ni lakote v novi domovini! Da, preveč mesa in žita proizvajamo v tej kananski deželi. A to meso in žito prihaja v mnoge rodbine v premajhnih obrokih!

Število rodbin, ki danes živijo v tem velemestu v strahu in trepetu in ki niso veliko na boljšem od onih najbednejših v novem pristanišču, je ogromno. Skoraj na slabšem so: brezposelni imajo vsaj streho nad glavo, tisočerm rodbinam pa visi neprestano Damoklejev meč nad glavo, v obliki deložacije. Ako bi hoteli ugoditi vsem tožbam po deložiranju s strani hišnih gospodarjev — mi je nedavno zatrjeval nek mirovni sodnik — bi spala najmanj desetina buenosajreškega prebivalstva na ulici!

Večina prebivalstva vendar revščine ne vidi. Posebno je izlahka ne opazijo tujci. Revščina je namreč skromna, tiha in mrka. Bogastvo in

blagostanje odseva v milijonih lučeh po dragih izložbenih oknih, dancingih in kabareti, revščina pa se sramežljivo skriva v kot.

Brezposelnost in beda, ki je ni videti po ulicah in kampamentih, je mnogo številnejša kot reglamentirana brezposelnost. To je ona brezposelnost, ki hoče v samoti in tišini ohraniti svoje človeško dostojanstvo do skrajne meje. A mnogi buenosajreški samostani in zavetišča, kamor se zatekajo ti ljudje, bi nam lahko napisali obširne knjige o veliki bedi bogatega buenosajreškega velemesta, česar ne storijo, ravnajoč se po Odrešenikovem navodilu: naj ne ve levica, kar dela desnica! Pred nekim ženskim samostanom v Avellanedi sem pred tedni naletel na osem precej čedno oblečenih starejših žena. Bile so upokojene učiteljice, ki so 30 let zvesto vzgajale deco, pa se jim je pokojnina zakasnila za mnogo mesecev. Vsaka je prinesla svojo košarico, da v njej odnese nekaj puchera.

+ + +

Žaloigre, ki se porajajo iz zatajene, svetu neznanе brezposelnosti, vam hočem nafilmati prav v tistih barvah kakršne so. Romanopisci in ravnateljji kinov so nam že nešteto krat naslikali človeka, ki postane tat zaradi revščine ter kaj ukrade, saj človek živ vendar ne more pod zemljo. Lakota ne dovoljuje treznega razmišljanja, ker se lačen človek nahaja v okovih trepeta in obupa. Gladujoči je bitje, ki se mu ne more priznati popolnega duševnega ravnovesja. Na kakoršenkoli način je treba zadovoljiti človeškemu naravnemu nagonu po hrani. Dogajajo se slučajji v Buenos Airesu in se bodo še dogajali, da tak obupanec stopi v restavracijo, naroči kosilo ter po jedi izrazi svojo popolno plačilno nezmožnost. Mnogi ljudje so mi celo prav resno zatrjevali, da ako lačni ni naročil alkoholnih pijač, ostane pred argentinsko zakonodajo popolnoma nekazniv. Tudi se je že dogodilo, da je kak ljudomil gostilničar

LOUIS LE NAIN, Kmečka družina

ne samo oprostil nesrečnežu njegovo „držnost“, marveč ga je povabil za par naslednjih dni na kosilo, dokler ni dobil dela.

V Quilmesu so mi pravili pred par tedni sledeče:

Mlad mož, priden in pošten, je zaradi smrti lastnika izgubil delo v trgovini za zelenjavo. Ponujal se je na delo samo za hrano, a vse zaman. Na kolodvoru v Quilmesu je bilo, ob poldanski uri, ko prihaja vedno mnogo uslužbencev iz Buenos Airesa na kosilo. Izmakne mladi uradnici torbico z denarjem. Ujamejo ga. Pride pred sodnika. Tako je bil slab, da se je moral oprijemati zidu. Sedem dni že ni jedel... Po glasu, po kretnjah, na obrazu je bilo videti, da je skrajno oslabil. Sodnik ga je dal preiskati. Zdravniki so ugotovili, preiskavši mu želodčni sok in sline, da so mladeničeve trditve resnične. Sodnik je izrekel pravorek, ki v njem ugotavlja, da človeška družba ne sme odstraniti iz svoje srede človeka, ki je delo-ljuben in ki je postal zločinec samo radi tega, ker ni imel česa jesti... Še bolj je razumljivo, da človeku v veliki potrebi tudi Cerkev dovoljuje, da si brez greha prisvoji, česar neobhodno potrebuje za svoje življenje.

+ + +

Neki Nемеc v predmestju Belgrano mi je pred tedni zaupal sledeči pretresljiv dogodek:

Iz žarke ljubezni in čistega idealizma se je poročil pred devetimi leti neki kurjač paroplovne družbe. Takrat še ni bilo krize. V teku let se je porodilo sedem potomcev. A ko je zagledal luč sveta sedmi otrok, so marljivemu kurjaču odpovedali službo na parobrodu „Vie-na“, zaradi zmanjšanja obrata, ker družbi rjavijo mnoge ladije po raznih pristaniščih. Začel se je križev pot deveterih človeških bitij. Sprva je oče upal, da bo kmalu našel novo službo. Ali minevali so dnevi, meseci in leta, nameščenja pa bilo. Le tu in tam je dobil kakšno pomožno delo za dva, tri dni. Zadnje čase so tudi pomožna dela izostala. Najmlajši otroci jočejo, starejši se hudujejo. Tu se okorajži uboga mati in odide iskat rešitve na — ulico. Prosi miloščine z iztegnjeno roko. A mimoidoči so gluhi in slepi za njeno bol. Trudna od brezuspešnega tavanja se ustavi pred trgovino pletenin. Cela gora toplih jopic se kopiči pred vratmi. Lastnik ji obrne hrbet, ne da bi jo poslušal. S tresočo roko je izmaknila jopico, jo skrila ter se oddaljila. Kako učinkovito bi grela prsi njenemu najmlajšemu. A kruh, vsakdanji kruh, je važnejši od vseh jopic. Par kvadrov naprej je prodala jopico za bagatelo. Stopila je v pekarno ter kupila kruha. Nato si je nabavila še mesa. Ta dan so obedovali kot že dolgo ne.

(Dalje prihodnjič)

LETO

BREZ SONCA

MARKO KREMŽAR (6)

Koroška (Nadaljevanje)

Res smo se kmalu srečali z Angleži. Vrsta beguncev, ki je vedno bolj polnila cesto, se je večkrat ustavila. Na nekem ovinku sem opazil, da stojita nekaj sto metrov pred nami sredi ceste dva rjava oklepna avtomobila. Na prvem je bilo ob težki strojnici videti vojaka v rjavi uniformi. Prvič v življenju sem videl 'zaveznike', o katerih smo sanjali vso vojno.

Oklepnik je zasedal velik del ceste, za njim je bilo videti drugega in če jih je bilo še kaj, jih je zakrival ovinek. Na nek način so se morali pririniti ob begunskih vozovih do tja. Zdelo se je, da so bili namenjeni na prelaz, pa so se ustavili ob plazu beguncev, ki se je valil v nasprotno smer. Vse okoli so se ljudje spraševali, kdo zna angleško, da bi šel do rjavo oblečenih vojakov in zvedel kaj več. Študentje, kolikor nas je bilo v naši domobranski skupini, smo morali osramočeni priznati, da tako daleč naša učenost ne seže.

Opazil sem, da se je nabralo okrog oklepnikov vse polno ljudi, a ni bilo videti, da bi se vojaki, ki so med tem stopili iz vozil na cesto, z njimi pogovarjali. Za oboje je bila cesta zaprta. Čez čas je prišel od nekod, ne mimo nas, nekaj domobranskih oficirjev, ki so se pričeli pogovarjati z Angleži. Nekdo med njimi je očitno znal angleško. Zdelo se mi je, da govorjenju pred nami ne bo konca. Vedno več angleških vojakov je stopalo iz vozil in postopalo ob cesti. Gotovo so bili čakanja prav tako naveličani kot mi. Potem pa so naenkrat vsi poskakali v svoje oklepne avtomobile, ki so se pričeli na ozki cesti nerodno obračati. Motorji so zahrumeli in zavezniki so izginili v smeri proti Dravi.

Proti nam je prišel nek domobranec in povedal, da gremo zdaj naravnost do Drave, kjer nas bodo Angleži sprejeli v varstvo. Lažjih src smo krenili na pot. Cesta je bila polna beguncev, od roba do roba. Med vozovi je bilo vedno več pešcev.

Ko sem leta kasneje poslušal rojake, ki teh dogodkov niso doživeli, da bi se moral tiste dni ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman takoj vrniti iz Celovca v Ljubljano, sem pomislil na srečanje begunske reke z angleškimi oklepnimi vozili, ki so se morala sredi ceste obrniti, ker jim je bilo popolnoma nemo-goče nadaljevati pot. V tistih razmerah osebni avto ljubljanskega škofa ne bi prišel niti do Drave. Če ne drugi, je škofov šofer lahko vedel, da je pot v smeri proti Ljubljani zaradi navala beguncev neprehodna.

Mračilo se je že, ko smo prišli do prvih hiš. Cesta je postala položna. Nekdo je povedal, da je tam blizu že dravski most, čez katerega bomo šli naslednje jutro. Na drugi strani Drave so bili Angleži.

Ko smo ob cesti iskali prostor, kjer naj bi prenočili, se je hitro stemnilo. Na levi sem zagledal travnik z visoko travo, ki niti ni bila preveč prašna. Na njem je bilo že polno beguncev, peš in z vozovi, ki so se pripravljali, da tam prenoče. S prijateljem sva kolesi že davno spet potiskala, ker je bilo v gneči popolnoma nemogoče voziti. Zavila sva na travnik, naredila nekaj korakov in spustila kolesi na mehka tla. Iz nahrbtnikov sva potegnila odeji, ju razprostrla, položila puški poleg sebe in sedla. Noč ni bila temna in v svitu zvezd sva gledala, kako se usipajo s ceste vedno nove sence ljudi, konj in voz. Nekaj malega sva pojedla, pa legla, se pokrila s plašči in skušala zaspati.

Čprav na cesti ni bilo kričanja, je bilo vendar vso noč slišati ljudi, ki so stopali po bregu navzdol s težkimi, utrujenimi koraki in kako se je drobilo kamenje pod okovanimi kolesi. Od časa do časa sem zaslišal krepkejše korake. Bili so vojaki, ki so prihajali za nami. Skupina vojakov je prav blizu nas krenila s ceste. Govorili so v meni neznanem jeziku. Kasneje sem zvedel, da so Grki, ki se tudi umikajo pred komunisti. Tudi oni so iskali prostor za prenočitev. Ker je bil travnik ob cesti že zaseden, so krenili mimo, po travi proti grmovju, ki je bilo nekaj korakov proč. Leže sem videl noge, ki so stopale skoraj tik moje glave.

Naenkrat nas je vrgel pokonci strašen tresk, takoj za tem pa krik in nato splošno kričanje. Eden grških vojakov je stopil na mino, ki je ležala v travi nedaleč od ceste. Odtrgala mu je nogo. Ostali Grki so ga zgrabili in sredi zmede odnesli proti Dravi, da ga s pomočjo Angležev spravijo v najbližjo bolnico. Smilil se mi je. Nisem si mogel misliti, da je mina fantu sicer vzela nogo, a da mu je morda rešila življenje.

+ + +

Drugo jutro sem se zbudil, ko je posijalo name zgodnje sonce. Kamor sem pogledal, je bilo vse polno beguncev in vedno novi so še prihajali po cesti. Neki domobranski častnik nas je poiskal in odbral štiri, ki naj urejamo promet na cesti. To je bilo lahko reči. Vprašal sem, kako naj to naredimo. Povedal je, da je most trenutno za begunce zaprt in da morajo vsi s ceste na bližnje travnike in njive.

Z Zmagom, ki ga je doletela ista naloga, sva spravila odeji in se oprtala. Vsi štirje izbrani smo se postavili vzdolž ceste in govorili ljudem, kaj naj storijo. Ni bilo spraševanja ne godrnjanja, ljudje so molče naredi-

Nad vozom si raztegnil plahto, če si jo imel...

„Potlej si postavljaj dom... Živeti je bilo treba. Četudi primitivno življenje.“

li, kar si jim rekel, večina pa niti ni potrebovala navodil, sledili so tistim, ki so bili pred njimi. Stal sem na nekakem razpotju in gledal po cesti navzgor v smeri proti Ljubelju. Vrsti, ki se je zdaj hitreje pomikala, ni bilo konca. Možje, žene, dekleta, otroci, drug za drugim, nekateri z nahrbtniki, drugi z vozički, tu in tam kak kolesar. Če me je kdo vprašajoče pogledal, sem pokazal v smer, kjer je čakala na ravnini ob cesti že množica prav tako utrujenih ljudi. Od časa do časa sem povedal, da bodo most kmalu odprli in gledal, če ozrem kakega znanca. Ni ga bilo. Neznance sem spraševal, kdaj so šli skozi Tržič. Povedali so, da je za njimi še dolga vrsta. Govorilo se je, da so zadnji del kolone napadli partizani. Nikogar ni bilo, da bi ga lahko vprašal po mami in teti.

Opazil sem, da so moji trije tovariši med tem že izginili s ceste. Kakega posebnega reda res ni bilo treba delati, a mislil sem si, da so ljudje bolj mirni, če vidijo, da domobranci skrbimo za red. Mimogrede sem skušal ujeti kako vest o tistih, ki so doživeli nekje pred Tržičem partizanski napad. Ljudje niso dosti vedeli. Vsak je poznal le najbližje. Že kaj se dogaja za prvim ovinkom, je bilo nemogoče uganiti. Slišal sem, da više gori, zadaj, domobranci varujejo cesto. Bilo je že blizu poldneva, ko me je spoznal neki daljni znanec iz Most. Povedal je, da morata biti mama in teta še precej daleč, ker ju je prehitel že nekje za Kranjem. Potem sem zapustil svoje mesto na razpotju in poiskal tovariše, da zvem, kdaj se bomo odpravili čez most.

Zgodaj popoldne so nam sporočili, da je most odprt. Po nekaj korakih sem zagledal Dravo, most, na njem in na drugi strani pa že vrsto begunskih voz. Konji so z utrujenim korakom stopali po cesti, ki se je tam spet vila navkreber. Množica je v hipu oživila. Ko sem gledal morje ljudi in konj, sem se bal, da bodo kar vdrli proti mostu. Pa so sami od sebe znali ustvariti red. Mirno so se pomikali proti cesti in se ponovno vključevali v dolgo procesijo, nato proti levemu bregu Drave in mimo

majhne skupine angleških vojakov, ki so čuvali prehod.

Ko sem z našo skupino kolesarjev stopal s travnika proti cesti in pazil, da smo se v gneči držali skupaj, sem zagledal nedaleč pred seboj ata. V svoji črni obleki, odkrit, da so se mu srebrno sivi lasje svetili v soncu, s klobukom v roki, je stal sredi skupine beguncev, ki so se pripravljali, da gredo proti mostu. Bili so videti kmečki ljudje in čudno se mi je zdelo, da vidim toliko pešcev skupaj. Nisem vedel, da se je veliko ljudi umikalo peš in da so kmečke družine z vozovi vzele med potjo k sebi najbolj utrujene med njimi. Po dolgem počitku so ljudje spet pešali.

BRALI SMO

Andrej Poznič v članku Pri oltarju doma (*Duhovno življenje 2, 2001, str.52*):

„Poleg tega sem imel na skrbi Oznanilo, ki so bila župnijsko štirinajstdnevno glasilo. Namenjeno je obveščanju o dogodkih v župniji. Nekoč, v juniju, sem napisal uvodnik, ki je spominjal vernike na velike priprošnjike in na velik kapital, ki ga predstavljajo pred Bogom naši mučenci. Spomnil sem jih, da se jim moramo priporočati in jih prositi pomoči v narodnih in osebnih zadevah. Omenil sem tudi, da so jih komunistični partizani pobili. Prav v tistem času je bila v teku nova pravna akcija, ki naj bi utrdila 'naše slavne partizanske korenine', jaz pa tebi nič, meni nič, te 'slavne' osvoboditelje imenujem morilce... Napadli so me v Dolenjskem listu pod naslovom 'Ali je to sprava?' (ali nekaj podobnega). Ko se je prvi val unesel, sem ljudem razložil, kako stvari stojijo. (V pohvalo uredništva naj napišem, da so vedno objavljali moja pisma). S tem sem ostarele borce še bolj razdražil. Začelo se je dopisovanje preko regijskega časopisa. **Domov pa so mi pošiljali grozilna pisma, okrvavljene gate, naročali so v mojem imenu pornografske revije, pa tudi Slovenca, itd.** Temu dopisovanju, za katerega upam, da je vsaj komu odprlo glavo in razširilo obzorja, je napravil konec moj odhod v Rim.“

Ata je bil vendarle predaleč, da bi ga poklical. Gledal sem, kako je stopal molče, počasi, a zravnano. Ni govoril. Vedel sem, da po tihem moli. Skušal sem ga dohiteti, pa se je množica premaknila tako, da je njegova skupina že zavila na most, ko smo domobranci s kolesi, ki smo jih vodili ob sebi, še čakali na travniku ob cesti. Opazil sem, da so nekateri iz naše skupine pustili puške v travi.

Zaradi številnih ljudi okrog sebe sem komaj opazil, kdaj sem prišel mimo angleških vojakov čez most. Ko smo zavili po klancu na drugi strani reke, je postajala vrsta beguncev vse bolj razpotegnjena. Nekako sredi klanca so stali Angleži in nam, vojakom, kazali, naj odvržemo puške. Ne bi jih razumel, če ne bi videl na desni po bregu pod cesto kupov nametanega orožja. Nisem bil edini, ki se je obotavljal. Pa je stala za prvo skupino angleških vojakov druga in za njo tretja in četrta. Vsi so kazali in razlagali, naj vržemo puške tja, kjer so ležale že gore strojnica, pištol, brzostrelk, minometov. Angleški vojaki niso kričali, potrpežljivo, morda malo naveličano so opravljali svoje delo. Ko sem odvrigel karabinko, je vojak, ki je stal v bližini, prijazno pokimal. Meni pa je bilo hudo. Do zdaj smo zaupali sami sebi, zdaj pa smo naenkrat postali odvisni od tujih ljudi. Z Zmagom sva se prepričevala, da bi naredila tako vsaka vojska, ker bi bilo preveč nevarno sprejeti v vrstovo nepoznane oborožene vojake. Vseeno je bil to težak trenutek, morda še bolj, ker vsaj jaz do taktik nisem pomislil, da bomo, ko pridemo do Angležev, morali oddati orožje.

Ko sem nekaj sto metrov naprej zagledal na desni strani ceste, na majhni vzpetini skupino partizanov z rdečimi zvezdami na kapah, kako stojijo in nas gledajo, me je zaskrbelo. Res so bili dobro oboroženi angleški vojaki blizu in le nekateri od partizanov so imeli pri sebi puške, a občutek ni bil prijeten. Oni so vendarle biti oboroženi, mi pa ne. Potem na poti proti Celovcu nismo srečali nikogar več.

+ + +

Nekje sredi ceste je stal angleški vojak in z roko usmerjal nepregledno vrsto beguncev na široko polje, ki se je raztezalo daleč naokrog. Vetrinjsko polje, ki so nam ga namenili za zasilno domovanje, ni daleč od Celovca, a je vendarle dovolj oddaljeno, da mesta ni bilo videti. Kolikor se spomnim, sem imel občutek, kot da bi bili travniki in njive, po katerih smo tacali, nekak velikanski otok sredi nerealnega sveta.

Na robu ceste sem za hip obstal. Tesno mi je bilo pri srcu. Potem sem odločno zavil na blatno polje in se potopil v množico. Polje se je hitro polnilo z begunci in z domobranskimi oddelki, ki so prihajali po cesti čez Karavanke.

Da bi se s prijateljem lažje znašla v tem morju ljudi in vozov, je bilo treba najti štabni tovornjak. Ker je bil višji od vozov, ga ni bilo težko najti. Stal je sredi blatne njive ob vozovih, iz katerih so gospodarji izpregali utrujene konje, med civilisti, ki so iskali drug drugega, in domobranci, ki so iskali svoje enote. Nekaj štabnega osebja je postajalo v bližini, a višjih oficirjev nisem opazil. Menda je bil poročnik, naš znanec iz Ljubljane, ki nam je naročil, naj se pripravimo, da bomo tukaj prenočili. Videl sem, da si nekateri v bližini postavljajo zasilne šotore. V grmovju, nedaleč od tam, so narezali vej in si pripravili bolj ali manj vegaste „strehe“. Z Zmagom sva naredila enako. Eno odejo sva porabila za streho najinega šotora, druga je služila za ležišče, a s plašči naj bi se pokrila. Bila sva pripravljena. Pozno popoldne, ko je sonce že pričelo zahajati za hribi, sem se odpravil, da med še vedno rastočo množico najdem svoje domače.

Z atom sva se srečala nekje sredi voz in izmučenih ljudi. Iskala sva drug drugega in hkrati spraševala, če kdo ve, kje so begunci iz Most, če je kdo videl mamo in tetko. Povedal sem mu, kje sem se utaboril, on pa mi je zatrdil, naj ne skrbitim zanj. Pokazal je na skupino civilistov, ki so si skušali postaviti zatočišče iz vej, in povedal, da je z njimi. Dogovorila sva se, da bova iskala mamo vsak zase, ker je bilo tako bolj verjetno, da jo najdeva.

(Se nadaljuje)

ZLATOPOROČENCA Ivan in Amalija OMAHEN

V nedeljo, 27. junija, sta obhajala zlati jubilej zakonca Ivan Omahen in Amalija, roj. Močnik. Amalija je bila rojena 5. julija 1931 v Vranji peči pri Kamniku kot četrti od sedmih otrok. Ivan,

rojen 25. maja 1924 na Pristavi pri Višnji gori, pa je bil prvi od petih otrok v družini. Mama mu je umrla, ko je bil star sedem let. Oba sta morala po koncu druge svetovne vojne in revolucije v Sloveniji zapustiti svoje domove in iti po svetu v najlepših mladostnih letih.

Leta 1949 sta prišla v Argentino, Amalija s svojimi starši in sestrami, Ivan pa sam. Leta 1954 ju je v ramoški farni cerkvi poročil g. Janez Kalan. Ata je z značilno marljivostjo skrbel, da je družina čim prej prišla do urejenega doma, mama pa je kmalu dozorela v odgovorno in ljubečo ženo in mamico. Odlikovala se je po trdni veri, dobroti in potrpežljivosti. Svoj dom sta si zgradila v okraju Hurlingham, v Ciudad Tesei. V srečnem zakonu so se jima rodili štirje otroci: Ivan, Amalija, Marija Veronika in Kristina Cecilija. Zvesta v veselju in zdravju, pa tudi v boleznih

in trpljenju sta nam podarila vse, telesno življenje in varnost. A križ ni odsoten v življenju nobenega človeka, tudi v naši družini so se vrstile težave v teh petdesetih letih.

Svoj zlati poročni jubilej sta obhajala s sveto mašo, ki jo je daroval g. Franci Cukjati v kapeli sv. bratov Cirila in Metoda na Slovenski pristavi. Cerkevno slovesnost, med katero sta si jubilarita obnovila obljubo zvestobe do konca življenja, je s prelepim petjem polepšal Mešani pevski zbor San Justo. Ob tej priložnosti se je vsa družina posvetila presvetemu Srcu Jezusovemu in brezmadežnemu Srcu Marijinemu in tako prosila za varstvo in blagoslov v nadaljnjem življenju. Navzoči sta bili hčerki Kristina in Amalija z družino, sorodniki in prijatelji. V veseljem razpoloženju smo nadaljevali to slavo v Quinta Los Ciervos v Hurlinghamu.

Bog naj vaju ohrani v ljubezni do konca dni!

Kristina Cecilija Omahen

ODŠEL JE Janko Zakrajšek

Po dolgoletni bolezni in hudem trpljenju je 13. aprila 2004 v Buenos Airesu umrl Janko Zakrajšek. Bil je rojen v Ajdovcu na Dolenjskem. V družini je bilo devet otrok. Mirno so preživljali svojo mladost, dokler se ni začela vojna in komunistična revolucija.

Pokojni Janko je bil po poklicu organist. Njegovo prvo službeno mesto je bilo v domači fari v Ajdovcu, kjer je bil takrat župnik gospod Gregor Mali. Leta 1942 je v Sloveniji že divjala komunistična revolucija, ki je bila na Dolenjskem še posebno krvava. V Ajdovcu so ustanovili vaško stražo, ki so jo komunisti napadli, zažgali cerkev, župnišče, šolo in prosvetni dom, ki je bil ponos in zgled vsej Suhi Krajini.

Ubili so tudi šestnajst vaških stražarjev, med njimi tudi Jankovega brata. Vse te je moral drugi dan g. Gregor Mali pokopati v skupen grob. Bilo je tako strašno, da se je g. Mali med pogrebom onesvestil.

Janko Zakrajšek je dobil drugo delovno mesto v Vavti vasi pri Dolenjskih Toplicah. Vodil je pevski zbor, ki ga je privedel do takega slovesa, da so ga hodili ljudje poslušat tudi iz drugih fara. Ker so komunisti preganjali verne in zavodne Slovence, so tudi Janku grozili. Dobri ljudje so ga opozorili, da ga mislijo komunisti ubiti, zato je neopazno odšel v Novo mesto k domobrancem. Bil je nameščen v pisarni. Tudi njegovi trije bratje so, skupaj z drugimi skrivači (bilo jih je enainšestdeset), prišli tja. Vseh šest bratov je bilo pri domobranci, pravzaprav je prvi bil ubit kot vaški stražar, drugi kot domobranec v bitki pri Radečah. Janko je bil potem premeščen v Kostanjevico, kjer je bil poveljnik gospod Benedičič. Domobranci so se od tam umaknili 9. maja 1945. Ko so prišli do Radeč, jim je poveljnik Stamenkovič dejal: „Vojna je končana, doživeli smo razpad. Po mednarodnem pravu je vsem zajamčeno življenje, zato storite, kar hočete, vojaki in civilisti. Z nami naj gre samo tisti, ki je zdrav, se čuti močnega in ne bo potreboval pomoči.“ Janko in še nekaj domobrancev so se, preko hribov in gozdov, sami prebili na Koroško. V Vetrinje so prišli prav v času, ko so domobranci stopali na tovarnjake. Pod pretvezo, da jih peljejo v Italijo, so jih Angleži izročili komunistom, ki so jih potem pobili v Kočevskem Rogu in na Teharjah. Janko je pregovoril svoje brate, da so se skrili in se niso vrnili. Tako so bili rešeni. Nekaj časa so ostali skupaj, potem pa so se bratje izselili v Kanado. Janko Zakrajšek je bil na Koroškem organist v Kolbnitzu. Ko so se Slovenci iz taborišč začeli izseljevati v Argentino, se jim je tudi on pridružil. Tukaj se je preživljal z delom v tovarni. Tudi v slovenski skupnosti je deloval, dokler je bil zdrav. Ustanovil je cerkveni pevski zbor v Ramos Mejiji in nekaj časa vodil Slovenski pevski zbor v San Justu.

Janko se je poročil z gospo Marico Škedelj. Zgradila sta si lep dom v San Justu. Bog je blagoslovil njun zakon s sedmimi otroki, ki so očetu stali ob strani v njegovi bolezni. Janko je bil mož, ki je v svojem življenju veliko trpel. Trideset let je bil bolan in končno ga je bolezen priklenila na posteljo. Njegova žena, gospa Marica mu je zvesto stregla vsa ta leta. Janko je trpljenje vdano prenašal in vedno zaupal v Boga, ki naj mu bo bogat plačnik. ●

Duhovno življenje je objavilo

DECEMBER

PRED 70 LETI (1934)

„V smislu priporočila naših škofijskih ordinariatov in v smislu soglasnega sklepa slovenskih katoliških izseljenskih društev pozivlja Slovenska katoliška misija vse verne izseljence, da se za **izseljensko nedeljo** 2. decembra kolikor mogoče polnoštevilno udeležijo domače božje službe, prejmejo svete zakramente in molijo za domovino, za svojce in za svoje tovariše izseljence!“

Program za **hrvatsko-slovensko romanje v Luján** dne 16. decembra je bil predviden takole: odhod ob 7.15 s postaje Once FCO. Povratak ob 19. uri s postaje Luján-Basilica. Takoj po prihodu sv. maša, po kosilu ogled znamenitega zgodovinskega muzeja, pred odhodom domače večernice. Potovanje bo s posebnim vlakom in znižanimi voznicami.

Obvestilo Josipa Kastelica: „Slovenski izseljenski duhovnik z obžalovanjem sporoča vernim Slovencem v Buenos Airesu, da bo od dne 15. decembra do približno 15. marca 1935 odsoten iz mesta. Za svojo dolžnost smatra sporočiti slovenskim izseljencem tudi vzrok odsotnosti. Prišel je v Buenos Aires sicer na željo Prezvzišenega ljubljanskega škofa, pa iz proste volje in iz edinega namena, da bi bil rojakom po svojih skromnih močeh pa najboljši volji v čim večjo zlasti versko oporo in pomoč. Za to svoje poslanstvo ni našel pri domačih slovenskih javnih oblasteh nobenega razumevanja, marveč vse kaj drugega. Ker pri svojih rojakih-izseljencih, ki zadnji čas tako mnogi živijo v veliki bedi in pomanjkanju, ne more in

noče iskati pomoči, mora seveda najprej skrbeti za svoje vsakdanje življenje in šele potem biti svojim rojakom na razpolago in uslugo. V tej svoji skrbi je zašel zadnji čas v sicer neznatne dolgove, ki bi jih pa vendar ne mogel drugače poravnati, kakor da sprejme začasno duhovniško službo, ki se mu je slučajno ponudila, nakar bo spet z vsem srcem in veseljem svojim vernim rojakom na uslugo. () Na svi-denje!“

PRED 60 LETI (1944)

PRAZNIK ZEDINJENJA

Slovesna proslava je bila 2. decembra v dvorani *Príncipe Jorge* na Sarmiento 1230. „Ni naša stvar, da se prerekamo o sporih, ki v teh trenutkih razdvajajo naše rojake doma, pač pa moramo vsi kot en mož storiti vse, kar moremo, da vredno predstavimo tukaj našo junaško domovino,“ opozarja rojake dušni pastir Janez Hladnik. Pred polno dvorano se je razvijal spored, katerega je začel orkester, ki ga vodi Stanislav Baretto. Med nastopajočimi se je najbolj odlikoval tamburaški zbor *Zagreb* iz Rosarija. Dan prej je bila sv. maša za domovino v kripti cerkve sv. Roze. Zatem je bil sprejem na poslaništvu na Charcas 1705, kjer je odpravnik poslov dr. Viktor Kjuder sprejemal goste in čestitke domovini.

PRVO SVETO OBHAJILO

V cerkvi na Paternalu je prejel prvo sv. obhajilo 13 otrok slovenskih družin. Med mašo je pel otroški zbor.

MISIJONAR MIRKO RIJAVEC

Salezijanec Mirko Rijavec, misi-

jonar med Indijanci plemena Jibaros v Ekvadorju, je prišel obiskat rojake v Argentini. V mesecu decembru je večkrat maševal v slovenskih verskih središčih na Paternalu in na Avellanedi, tokrat prvič v slovenskem jeziku. Za božič je misijonar po 15 letih bivanja v tujini spet doživel lepoto slovenskega božičnega petja. Pri maši sta poleg Hladnika in Rijavca sodelovala tudi Vladimir Zmet SDB in bogoslovec Koglot.

Misijonsko središče v okraju Macas, v katerem misijonar Rijavec deluje, je uničil požar. Namenil se je v Argentino tudi zato, da zbere potrebne darove za obnovitev misijona.

NELJUBI ODMEVI NA PRAZNOVANJA

V decemberski številki NDŽ Janez Hladnik z žalostjo komentira okoliščine in odmeve na dve praznovanji v mesecu oktobru. Velik uspeh je sicer doživelo praznovanje 100-letnice rojstva Simona Gregorčiča, a „doživel je bridko razočaranje, da je med nami nekaj takih ljudi, kateri se nikdar nočejo podrediti splošnim koristim in jim je le njihov strankarski interes vse. Iz Gregorčičeve proslave so hoteli izključiti sodelovanje — duhovnika. 'Če bo far zraven, pa nas ne bo'. () Ali se duhovnika boje? In zakaj se ga boje? Ali je mar kak drugi stan Slovencem storil več koristi kot duhovniki? Ali morejo Gregorčiču sleči duhovsko suktnjo, katero je on s častjo nosil in je v svojih zrelih letih obžaloval nekatere pesnice, katere so nekateri zlorabljali in poniževali dostojno podobo Gregorčiča — duhovnika?“

V članku s svojim podpisom Hladnik komentira tudi odmeve na zahvalno sv. mašo, ki jo je imel meseca oktobra za osvoboditev Beograda. V časopisu *Federal* ga je

namreč nekdo napadel zaradi tega. Hladnik pripominja, da se je zahvalna slovesnost „izvršila z odobritvijo tukajšne cerkvene oblasti, kateri sem predložil v cenzuro tudi moj navgovor.“

POSLOVILA STA SE

Koncem decembra je odpotovala na novo službeno mesto prednica šolskih sester na Paternalu s. Iluminata Reven. Odkar je prišla v Argentino, je redovnica osem let vodila upravo mesečnika *Duhovno življenje*, ustanovila in vodila je mladinski pevski zbor in sploh veliko storila za vzgojo slovenske mladine.

Premeščen je bil tudi duhovnik Koloman Kisilak DO, rojak iz Prekmurja, ki je štiri leta deloval v hiralnici Don Orione v Claypole. Pogosto je prihitel med rojake na Avellanedi in pomagal Janezu Hladniku kot dušni pastir, predvsem kot spovednik. Oba redovnika sta bila Hladnikova desna roka. Boleče je občutil njun odhod.

PRED 50 LETI (1954)

Duhovnih vaj v mesecu decembru se je udeležilo 89 moških in 55 žen. Oboje je vodil Alojzij Košmerlj.

5: **Prvo sveto obhajilo** je prejelo 33 slovenskih otrok v Ramos Mejiji. „*Bog da, da bi vsi ti otroci vse življenje ohranili živo vero v najsvetejši Zakrament!*“

5: **Marijansko leto** so Slovenci v Buenos Airesu slovesno zaključili. Popoldne so se zbrali v stolnici k uri molitve, pri kateri je pridigal dr. Filip Žakelj. Takoj zatem pa je SPZ Gallus priredil v bližnji baziliki sv. Frančiška koncert najlepših slovenskih Marijinih pesmi.

5: **Odsek SFZ v Slovenski vasi v Lanusu** je na 3. občnem zboru izvolil za predsednika Ludvika Šmalca, ostali odborniki so bili pa Franc Vilfan, Jože Črnak, Tone Brule in Franc Gerkman

18: **SKAS je imel svoj redni občni zbor**. Na volitvah so bili izvoljeni v odbor naslednji: prof. Ivan Prijatelj, ravn. Bogumil Remec, dr.

Leopold Eiletz, dr. Franc Bajlec, Ruda Jurčec, Božo Fink in Lovro Jan; v nadzorstvu so dr. Logar, dr. Mihelič in Rudolf Smersu; predsednik razsodišča je dr. Alojzij Voršič.

18: V duhovnika sta bila **posvečena dva slovenska lazarista**: France Buh in Leopold Zajc. Oba sta svoje teološke študije dovršila v Escobarju pri Buenos Airesu.

25: Slovenske polnočnice letos ni bilo, pač pa je bila **na sveti dan levitirana sveta maša** v cerkvi sv. Frančiška Saleškega, pri kateri je pel zbor Gallus latinsko mašo in slovenske božične pesmi.

26: **Novo mašo je pel lazarist France Buh** v cerkvi Marije Pomočnice v Ramos Mejiji. Govoril mu je semeniški spiritual dr. Filip Žakelj, pel pa je med mašo SPZ Gallus.

V letu 1954 je bilo **zabeleženih 131 krstov, poroke 40 parov** (med njimi 35 slovenskih) in **28 smrti**.

Na kulturnih večerih SKA so imeli predavanja versko-moralne vsebine dr. Komar: *Kultura in časovnost*, dr. Vinko Brumen: *Idejni temelji medsebojne strpnosti* in dr. I. Lenček: *Narodnost in njen etos*.

V letu 1954 so izšle v Argentini naslednje **slovenske knjige in brošure**: založba SDP: France Gnidovec: *Mati našega odrešenika, Moj prijatelj 1954*; založba SKA: Stanko Kociper: *Mertik, Ivan Pregelj: Moj svet in moj čas*; založba SS: *Koledar-zbornik Svobodne Slovenije 1954*, Jeremija Kalin (dr. Tine Debeljak): *Mariji*; založba SLS: *Program Slovenske ljudske stranke*; založba Silva Marija: *Obrambna knjižnica I, Obrambna knjižnica II-III*; založba SMZ: *Misijonski zbornik 1954*; založba ZS: Jožef Boon: *Sveta Cecilija*; založba Omnes unum: *Naš odgovor ljudskim duhovnikom v Sloveniji*; založba SVL: *Za dom gori srce*; založba SKOS: *Okrožnice*.

V letu 1954 so v Argentini izhajale naslednje **slovenske revije in časopisi** z versko vsebino: *Baragov vestnik*; *Cilji in pota*; *Družabna pravda*; *Duhovno življenje* s prilogo *Božje stezice*; *Katoliški misijoni* s prilogo *Mladi misijonar*; *Naš dom*; *Naš klic*; *Naš vodnik*; *Omnes unum*; *Oznanilo*; *Vrednote* in *Zavodar*. ●

PODEKVATORSKE JASLICE

JEREMIJA KALIN

(ps. dr. Tine Debeljak)

Vetri v pampi: sape žgane...
Zvezda opolnoči obstane:
Jezus se rodi!

Zvezda vročo noč ogreva...
Sonce žgoče žge v žar dneva.
Kdo Njega hladi?

Jožef vola, osla iz staje
past spodi izven ograje
v senco pod ombú.

Hlevček pa — o čudo božje!
v vencih svežih belih rož je —
cvetja in medu!

O, pogledjmo k rožni staji:
Dete božje! Oči najslajji!
In Marija ob Jožefu!

Angelci-krilatci: s krili
delajo Mu piš premili
sladkega hladú...!

Pokleknimo pred te jasle,
ovce mi, v pampi tej zapasle:
Bog! Iste oči!

Pójdimo čez trave ožgane.
Zvezda nad srcem ti obstane:
Jezus se rodi!

ROJSTVA, POROKE in SMRTI v letu 1954

ROJSTVA:

Tadej Aleš-Borštnar, Marjeta Frančiška Aljančič-Borštnar, Bernarda Andrejak-Šturm, Marija Snežna Batagelj-Kovač, Marija Vida Belec-Žagar, Peter Bitenc-Cyranski, Pavel Bitenc-Cyranski, Jože Bokalič-Iglič, Franc Cerar-Gnjezda, Marjan Ferdinand Cestnik-Fajfar, Jože Cukjati-Močnik, Danica Čepon-Turk, Rozalija Čepon-Turk, Silva Dimnik-Marolt, Anton Friderik Draksler-Franko, Anica Erjavec-Močnik, Pavel Fajdiga-Zajc, Marjeta Aleksandra Ferfolja-Pelan, Anton Martin Filipič-Pogačnik, Rok Ignacij Fink-Kačar, Julijana Jožefa Furlan-Božič, Ana Marija Gorenšek-Ravnikar, Marija Ana Grdin-Bersotti, Stanko Gregorčič-Vrhovšek, Franc Alojzij Gričar-Mole, Marjeta Gričar-Klemenčič, Zorka Gris-Gale, Marjan Grohar-Moder, Anica Guzelj-Jesenovec, Elizabeta Hafner-Sajevec, Barbara Herman-Klanjšček, Katarina Hirschegger-Kosanc, Olga Elizabeta Hladnik-Svete, Janez Franc Homovec-Vičič, Marjan Marko Hrovat-Zelenc, Marta Marija Humar-Fabjan, Ana Ida Jazbec, Ana Marija Jelen-Skvarča, Marija Magdalena Jelenc-Marolt, Marija Jemec-Zajc, Viktor Marjan Jenko-Rus, Marija Danijela Kalan-Klopčič, Marija Silva Kenda-Martinič, Friderik Jernej Kinkel-Jarc, Ana Marija Klanjšček-Kokalj, Marija Angela Klemen-Koprivc, Mirijam Klemenc-Poljšak, Iva Silva Kociman-Škulj, Andrej Kočar-Kopač, Jožef Koder-Brecelj, Maria Elena Kopač-De Diago, Humbert Edvard Kralj-Lampret, Adrijana Antonija Kratnar-Skoberne, Ana Krvina-Dolinar, Janez Marjan Kržišnik-Lavrič, Polona Kunčič-Marovt, Vera Frančiška Lah-Furlan, Veronika Lampret-Kalan, Janez Lazar-Arhar, Suzana Marija Lebeničnik, Adrijana Levstek-Sfiligoj, Stanko Franc Levstik-Tekavec, Robert Karel Lichtenberg-Devetak, Silvana Lipušček-Kocjan, Andrej Mihael Lipovšek-Radovič, Marija Loh-Durčič, Mirta Lovrenčič, Elizabeta Majcenovič, Božidar Marko Marinšek-Trampuš, Marjeta Mazora-Šuligoj, Marija Ana Medved-Štefanko, Veronika Marta Medved-Knez, Marija Melepleško, Marija Elizabeta Mravlag-Božič, Jurij Mustar-Trpin, Irena Veronika Nemančič-Pečkaj, Mihael Oblak-Božnar, Viktor Gabrijel Obriskal-Košir, Mirko Ogar-Pegan, Stanislava Ogrin-Ogrin, Ivan Omahen-Močnik, Olga Marija Omahna-Šemrov, Peter Oprešnik-Godler, Jurij Henrik Pahor-Nanut, Marko Pavšer-Trpin, Elizabeta Pekolj-Havelka, Ana Pengov-Malgaj, Gerard Pepelnjak-Rothballer, Veronika Petančič, Ana Ma-

rija Peterlin-Šoba, Hermina Pokorn-Gnjezda, Martina Potočnik-Kopač, Jože Požes-Kos, Andrej Pugelj-Trpin, Marta Angelika Rabuda-Zadkovič, Danijel Radoš-Bevčar, Ana Marija Remic-Biki, Jože Marjan Repovž-Kavčič, Janez Reven-Čelik, Silvester Rozina-Mlinar, Jelica Roza Selan-Gladek, Emilija Seršen-Vidmar, Emil Mihael Sever-Škrjanc, Adrijana Slavič-Barkovič, Franc Stanovnik-Rogelj, Terezija Starič-Kopač, Marjeta Sonja Stariha-Sparhaki, Karel Sterle-Jagodic, Irena Strgar-Durjam, Janez Sušnik-Hafner, Anton Peter Šabec-Grebenc, Marko Anton Šimenc-Golmajer, Janez Karel Škoda-Kumar, Franci Štefanič-Rupnik, Lovrenc Ferdinand Štrukelj-Germek, Ivan Gustav Šuc-Zemanek, Andreja Veronika Šušteršič-Lavrič, Marija Lucija Šušteršič-Lavrič, Marija Stanislava Šušteršič-Kramar, Marija Adrijana Telič-Pulko, Irena Terčič-Terčič, Angela Marjeta Tominc-Malavašič, Ivanka Triler-Perčič, Dina Alojzija Truden-Škraba, Marta Truden-Turk, Norma Lidija Učakar-Habič, Marjeta Alojzija Urbančič-Skvarča, Aleksa Urh, Janez Vasle-Kramar, Maria Martha Vičič-Rossi, Rudolf Vidmar-Šilc, Franc Vitrih-Seljak, Metka Vojnovič-Sušnik, Franc Tomaž Vovk-Koščak, Vrečko Danilo, Danilo Warzel-Orehek, Magdalena Silvija Zakrajšek-Škedelj, Marta Zakrajšek-Mišič, Danijel Robert Zgonc-Marolt, Kristina Zorko-Kržič, Herman Zupan-Prebil, Jurij Vladimir Žbogar-Kogljevšek, Stanko Žerovnik-Fajdiga, Irena Miroslava Žitnik-Podržaj. (145 rojstev)

POROKE:

Ciril Aleš in Angela Borštnar, Srečko Baraga in Nikolaja Omahen, Janez Boh in Armonia Nievas, Andrej Bole in Minka Eržen, Peter Cerar in Marija Dimnik, Gabrijel Čamernik in Pepca Kokalj, Ladislav Čargo in Ida Bevčar, Stanislav Černe in Emilija Mikluš, Rudolf Drnovšek in Marija Malovrh, Božidar Eiletz in Marija Brajdih, Franc Golob in Marica Peternelj, Slavko Grilc in Kristina Svete, Ignacij Grohar in Marija Moder, Jože Groznik in Marija Zupanc, Alojzij Qualizza in Pavla Stanonik, Mirko Hvalica in Marija Krizetič, France Ilc in Ivana Borštnar, Ivanič in Garrido, France Jerman in Lučka Kralj, Anton Kastelic in Angela Podržaj, Ivan Kočar in Marica Šilar, Alojzij Koprivnikar in Marija Pleško, Franc Koprivnikar in Albina Pleško, Vinko Lazar in Zofija Kavčič, Ivan Makovec in Marija Sabotič, Jože Markovič in Matilda Avguštin, Lojze

Marušič in Marija Glavič, Ivan Omahen in Malka Močnik, Alojzij Petek in Marija Kopač, Pavle Pučko in Anica Slemc, Blaž Razinger in Minka Krajnik, Jože Repovž in Majda Kavčič, Ambrosio Rossi in Milena Stres, Marjan Schiffrer in Darinka Malovrh, Janez Strah in Marija Koepfinger, France Štrubelj in Ivanka Krajnik, Franc Švigelj in Justina Škraba, Branko Verčon in Slavka Cerar, Ivan Zgonc in Delia Sorenti, Ivan Žagar in Francka Vombergar. (40 parov, od teh 35 slovenskih)

SMRTI:

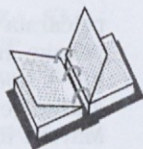
Slavka Avguštinčič roj. Srebot (49), Marija Vida Belec, Jakob Beznik (74), Ivana Bodner roj. Malavašič (82), Avguštin Cunjaja (27), Stane Černič (52), Marija Dugar, Jožef Eržen (56), Franc Jeram (57), Albin Koritnik (58), France Kremžar (71), Franc Kukovica (67), Olga Kukovica roj. Postejner (43), Ivan Omahen, Tonček Pangerc (29), Frančiška Pleško (57), Kristina Potočar, Hedvika Preininger, Jože Ravnjak (40), Silvester Rozina, Mirko Selan (7), Marija Skale roj. Rupnik (34), Aleksander Šengalaja, Marija Škraba (61), Fanika Vovšek (3). (25 smrti)

Prosimo rojake, da sporočijo uredništvu DŽ, če je kak podatek napačen ali nepopoln pa tudi če katera oseba manjka na seznamu.

IZ PISEM MILOŠU STARETU

(Gimnazijski kolega piše prof. Božidarju Bajuku — iz pisma prof. Bajuka Milošu Staretu, 5.5.1975)

„Ko ponovno prebiram Tvoje zadnje pismo, Te na nek način blagrujem. Ne morda samo zaradi družinske povezanosti, marveč zaradi tega, ker Ti je bila po Božjih načrtih naložena tako svojevrstna in težka naloga pričati o pripravljenosti za osebne žrtve in premaganje najtežjega, kar nam po svojih načrtih, ki jih ima z nami, nalaga On, brez katerega se po našem verovanju ne more nič zgoditi. Bili ste izbrani, izvoljeni, da poneseš daljnemu svetu vdano pripravljenost skromnega slovenskega človeka in naroda za sodelovanje v Večnostnih načrtih, da se znova in znova manifestira Njegovo odrešenjsko delo, izvirajoče iz neizmerne ljubezni do človeka.“

iz naše kronike

METKA MIZERIT

NOVICE IZ MENDOZE.

V nedeljo, 13. junija, so mendoški rojaki pripravili proslavo, pri kateri so se spomnili vseh **ŽRTEV KOMUNISTIČNEGA REŽIMA**. To jutro so v Domu najprej dvignili argentinsko in slovensko zastavo ter položili šopek pred spomenik. Sv. mašo je daroval g. župnik Jože Horn. Pri proslavi sta Nadja Llanos in Janez Bajda opisala smisel prireditve. Mendoški oktet je ubrano zapel „N'mav čez izaro“ in „Teče mi, teče vodica“. Potem so prebrali resolucijo o Obsodbi komunističnega režima, ki je bila sprejeta na Kongresu Evropske ljudske stranke v Bruslju. Mladi so resolucijo prosto razložili in pozvali vse navzoče, naj podprejo stranke, ki se v Sloveniji zavzemajo za to resolucijo. Zbrali so 150 podpisov, ki so jih poslali v Slovenijo. Proslavo je pripravil kulturni referent Društva inž. Jože Šmon.

OBČNI ZBOR DRUŠTVA SLOVENCEV v Mendozi je bil v nedeljo, 27. junija. Po poročilih odbornikov je bil soglasno sprejet predlog, naj se ponovno izvoli isti odbor za novo poslovno dobo. Odbor sestavljajo sledeči: predsednik Jernej Bajda, tajnik Pavli Šmon, blagajničarka Darinka Žumer, kulturni referent Jože Šmon, voditelj srednješolskega tečaja Miha Bajda, voditeljica šole sv. Cirila in Metoda Lenčka Božnar, predsednica pevskega zbora Ani Grintal Hirschegger, gospodar Davorin Hirschegger, referenta za gradnjo Maks Ovcjak in Božidar Bajuk, za planinski odsek Roman Bajda, za Zvezo mater in žena Marjana Šmon Žumer.

DAN DRŽAVNOSTI so v Mendozi praznovali v nedeljo, 27. junija. Na odru so bile tri zastave: argentinska, slovenska in zastava Evropske zveze. Dekleta in fantje so podali pregled dogodkov in sprememb v Sloveniji v teh trinajstih letih samostojnosti. Recitali so pesem, ki jo je ob priložnosti vključitve Slovenije v EZ napisal

Tone Kuntner, ter Prešernovo Zdravljico. Nastopili so še skupina Los Chañares in Mendoški oktet.

V avgustu so mendoški rojaki praznovali **obletnico Društva Slovencev**. Po sv. maši, za pokojne in žive člane društva, so imeli skupno kosilo. Postregli so jim z domačimi krvavicami. Odlično kosilo je pripravila gospa Marjana Šmon Žumer in njeni zvesti sodelavci.

V soboto, 21. avgusta, je bila v **Slovenskem domu V SAN MARTINU likovna razstava slovenskih umetnikov in koncert slovenskih pesmi z naslovom OB TAKTU BARV II**. Že dopoldne so si otroci slovenske šole dr. Gregorija Rožmana ogledali razstavo umetnika Andreja Makeka, ki jim je tudi odgovarjal na njihova vprašanja, potem pa je narisal lep akvarel, šopek ciklam. Zvečer je bila prireditev za odrasle. Napovedovalec dr. Viktor Leber je predstavil razstavo in se zahvalil g. Makeku za njegove umetnine, ki so se jih obiskovalci lahko ogledali. Sledil je koncertni del večera. Solistka gospa Vera Golob je zapela narodne pesmi: N'mav čez izaro, Slepčeva tožba, Ukazi in Us-pavanka. Na klavirju jo je spremljal Leonardo Landero. Sledilo je petje otroškega zbora „Zarja mladosti“ s Pristave. Pod vodstvom prof. Marjane Jelenc so zapeli: Škrjanček poje, Slovenski nagelj, Lastovičke, Viva Jujuy in Mlin. Na klavirju jih je spremljala gospa Anka Savelli Gaser, na prečno flavto Saši Ayerbe Rant, na boben pa Tomaž Klemenčič. Nastopil je tudi domači sanmartinski zbor pod vodstvom prof. Lučke Marinček Kastelic. Zapeli so argentinske folklorne pesmi: Poco a poco, Viniendo de Chilecito, tango Adios Nonino in Rumi Cani. Lep program je oblikovala ga. Regina Truden Leber.

V nedeljo, 29. avgusta, so v **ROŽMANOVEM DOMU** praznovali **OBLETNICO USTANOVITVE**. Sv.

mašo je daroval g. župnik Toni Bidovec. Po maši so imeli skupno kosilo, ki so se ga poleg stanovalcev, udeležili tudi prijatelji Rožmanovega doma.

Praznovanje **38. OBLETNICE** ustanovitve **ZVEZE SLOVENSkih MATER IN ŽENA** je bilo v nedeljo, 5. septembra, v Slovenski hiši. Slavje se je začelo s sveto mašo, ki jo je daroval g. Dane Vrečar SDB. Pel je Slovenski pevski zbor iz San Martina pod vodstvom prof. Lučke Kastelic. Sledil je poklon pred domobranskim spomenikom. Spomnili smo se generala Rupnika in dr. Hacina ter vseh žrtev komunističnega nasilja. Spominske besede je napisal prof. Martin Sušnik, recitala pa sta jih Marko Kocjančič in Marko Pallota. Vsi navzoči so bili povabljeni na skupni zajtrk v obednico Slovenske hiše, kjer jih je nagovorila predsednica ga. Pavlina Dobovšek.

ZSMŽ je imela svoj **REDNI MESEČNI SESTANEK** v Slovenski hiši v četrtek, 9. septembra. Vodila ga je ga. Pavlina Dobovšek.

MLADINSKI DAN V SAN JUSTU je bil v nedeljo, 12. septembra. Začel se je s sv. mašo v sanjuški stolnici. Mladi so si izbrali za svoje letošnje geslo: „**Združeni v bodoči rod.**“ Prireditev se je nadaljevala v Domu s tekmovanjem v odbojki med mladimi vseh Domov. Pri SDO so dosegla prvo mesto dekleta iz San Justa, pri SFZ pa so zmagali fantje iz Carapachaya. Oboji so ob koncu prejeli pokale. Proti večeru je bil kulturni program, ki si ga je zamislila Marija Zupanc Urbančič. Lepo sceno je naredil g. Tone Oblak. Vsa prireditev se je vršila pod okriljem mladinskih organizacij SDO — predsednica Marjana Kržišnik, SFZ — predsednik Matjaž Štrubelj. Letos so mladi pripravili vrsto plesov, ki jih je povezovala glasba (Marko Štrubelj).

Najprej so se predstavili otroci s slovenskimi narodnimi plesi. Sledila je „salsa“, nato pa irski ples, ki so ga plesali mladi na izvorno keltsko glasbo. Spretno so plesalci izvajali španski ples „jota“. Pri argentinski folklori so plesalci izvajali ples z „boleadorami“, nato pa še „chacareró“ in „chamamé“. Po kulturnem programu je sledila prosta zabava.

ZVEZA SLOVENSКИH MATER odsek **SAN MARTIN** je imela svoj mesečni sestanek v četrtek, 16. septembra. Vodila ga je predsednica ga. Marjeta Smersu, govorila pa je diplomirana bolničarka Helena Marinček o prvi pomoči.

49. SLOVENSKI DAN je bil letos v Ramos Mejiji in se je vršil skupaj z **43. OBLETNICO SLOMŠKOVEGA DOMA**. Prireditev je bila v nedeljo, 19. septembra. Napovedovalka je bila podpredsednica Zedinjene Slovenije prof. Neda Vesel Dolenc. Na vrtu Slomškovega doma sta krajevni predsednik cont. Gregor Hribar in predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj, ob petju obeh himen, dvignila argentinsko in slovensko zastavo. Prisoten je bil tudi častni član Doma in častni konzul RS g. Herman Zupan. Sv. mašo je daroval prelat dr. Jure Rode. Somaševali pa so krajevni župnik g. Franci Cukjati, provincial slovenskih lazaristov g. Lojze Gajšek in g. Pavle Novak. Sledilo je skupno kosilo, ki so ga pripravile gospe in postregla mladina. V Domu so bile tudi umetniške razstave in sicer kiparska dela pokojnega Franceta Ahčina in fotografije Marka Vombergarja. Svoje slike so razstavljali tudi mladi umetniki: Damián García, Cecilija Grbec, Janez Juvančič, Marta Krajnik in Veronika Šparhalk.

Kulturni program, pod geslom „**S pesmijo novim dnem naproti**“, se je začel proti večeru. Prof. Neda Vesel je pozdravila vse navzoče in goste, zastopnike Domov in organizacij. Najprej je spregovoril predednik Slomškovega doma cont. Gregor Hribar. Nato je vse navzoče nagovoril predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj. V imenu veleposlaništva RS je pozdravila svetovalka gospa Jana Strgar. Tone Mi-

zerit je predstavil nogometno ekipo ZS. Slavnostni govor je imel gospod Božidar Fink. Sledila je akademija z geslom: „Slovenci včeraj, danes, jutri. S pesmijo za popotnico novim dnem naproti.“ Na odru so se zbrali vsi nastopajoči, nad 120 članov pevskih zborov in glasbenih skupin. Nastopili so: Mešani pevski zbor San Justo pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar; Pevski zbor iz San Martina, ki ga vodi prof. Lučka Marinček Katelic; otroški zbor Zarja mladosti pod vodstvom prof. Marjane Jelenc; otroški zbor Slomškove šole pod vodstvom Marcela Brula; skupina EQE in CHARLIES T. Petje in glasbo so spremljale slike in film. Besedilo je napisal Tone Rode. Video je oblikova Jure Cestnik. Scenski prostor sta pripravila Miha Podržaj in Aleks Kastelic s sodelavci. Recitatorji so bili: Alenka Smole Bokalič, Akeksandra Omahna in Štefan Godec. Za luči in zvok sta poskrbela Matjaž Ribnikar in Dani Cestnik. Kordinacijo je imel na skrbi Marko Selan. Ob koncu smo vsi skupaj zapeli našo izseljensko himno: Slovenija v svetu. Večer se je nadaljeval s prosto zabavo, pri kateri je sodeloval Slovenski instrumentalni ansambel.

SLOMŠKOVA PROSLAVA slovenskih šolskih otrok je bila v soboto, 25. septembra. Blaženi Anton Martin Slomšek je zavetnik naših šol in so se mu učitelji in otroci vedno priporočali. Prireditev se je pričela s sv. mašo, ki jo je daroval prelat dr. Jure Rode. Proslava se je nadaljevala v dvorani škofa Rožmana. Vse navzoče je pozdravila šolska referentka ZS Ani Klemen. Otroci so nato zapeli dve Slomškovi pesmi: Najboljše sladko vince in Predica. Sledila je igra „Kokošja balada“, ki jo je napisala Zora Tavčar. Predstavili so jo otroci Prešernove šole. Bila je vesela, živahna in napeta, za kar ima zaslužno režiser Dominik Oblak. Pomagali sta mu Maruša Zorc Čeč in Magda Češarek. Napovedovalka je bila Lučka Jereb Oblak. Igro je spremljalo petje. Gospa Anka Savelli Gaser je uglasila pesmi, Miha Gaser pa je prvotno radijsko igro priredil za oder. Igra se dogaja v vasi pred lepo hišico. Čudovito sceno, ki je

pričarala slovensko vas na oder Slovenske hiše, je naredil Andrej Golob s sodelavci. Za plese in koreografijo je poskrbela Beti Petkovšek Mavrič. Razsvetljava in zvok sta imela na skrbi Marko Čop in Damijan Ahlin. Čestitamo nastopajočim in sodelavcem, ki so se potrudili in otrokom pripravili tako lepo popoldne.

Isti večer je bilo v **Slomškovem domu SREČANJE ROJAKOV ZADNJEGA VSELITVENEGA VALA**, ki so pred petdesetimi prišli v Argentino k svojim očetom. Vse navzoče je nagovoril arh. Jure Vombergar, ki je opisal smisel srečanja. Večerjali smo pristen argentinski asado. V prijetni družbi, obujanju spominov in petju slovenskih pesmi je minil večer.

53. MLADINSKI DAN V SLOVENSKI VASI je bil v nedeljo, 26. septembra. V cerkvi Marije Kraljice je daroval sv. mašo g. Pavle Novak CM, ki je pri pridigi govoril o ljubezni do bližnjega po zgledu blažene Matere Terezije in sv. Vincencija Pavelskega. Čez dan so bile tekme v odbojki in nogometu. V odbojki so zmagala dekleta iz San Justa, pri nogometu pa fantje iz Slovenske vasi. Tudi kulturni program je bil na prostem in sicer zvečer. Najprej je nastopila kulturna skupina, ki jo vodi Bogo Rozina. Najvažnejše elemente so predstavili z različnimi vajami. Zrak so ponazorili najmlajši otroci, vodo so predstavile deklice, zemljo so simbolično predstavili fantiči, ognje pa so vžgali mladi z ritmično vajo. Po kulturnem programu je bila prosta zabava ob zvoških glasbene skupine EQE.

DUHOVNE VAJE ZA ŽENE so bile od 1. do 3. oktobra v Domu duhovnih vaj Maria Auxiliadora v San Miguelu. Vodil jih je pater dr. Alojzij Kukovica DJ. Geslo duhovnih vaj je bilo: *Po Marijini poti obnovimo versko življenje*. Udeležilo se jih je 44 žena.

Naslednji teden so bile **duhovne vaje ZA MOŽE** in sicer od 8. do 10. oktobra. Tudi te je vodil pater dr. Alojzij Kukovica. Udeležilo se jih je 23 mož.

Tudi v Argentini smo 3. okto-

bra **VOLILI POSLANCE ZA SLOVENSKI PARLAMENT.** Na veleposlaništvu RS v Buenos Airesu je oddalo svoj glas 526 volilcev, 210 pa je poslalo svoj glas po pošti. Skupno je torej v Argentini volilo 736 slovenskih državljanov.

MLADINSKI DAN NA PRISTAVI je bil v nedeljo, 3. oktobra, pod geslom „**Kakor družina stopajmo v bodočnost**“. Že zgodaj zjutraj so se mladi zbrali na igrišču, kjer so se začela temovanja. Fantje so igrali nogomet, dekleta pa odbojko. Ob desetih so dvignili slovensko in argentinsko zastavo, nato pa so se udeležili sv. maše, ki jo je daroval g. Franci Cukjati. Potem so nadaljevali s tekmami. Zvečer je bil kulturni program pod ombujem. Vse navzoče je pozdravila Andrejka Zupanc. Nato je spregovorila predsednica odseka SDO na Pristavi Cecilija Kocmur. Razložila je geslo in poudarila važnost družine, ki je celica družbe. Sledila je igra *Povodni mož*. To ni nada Prešernova balada, ampak poučna zgodba, kako pomembna je družina za vsakega človeka. Pri izbiri življenjske družice ni toliko važna telesna lepota, ampak lep značaj in srčna dobrot. Igro so igrali mladi s Pristave, režiser je bil Danijel Kocmur. Pri scenografiji je pomagal Aleš Kogovšek. Ob koncu so razdelili pokale in sicer so si prvo mesto v odbojki priborila dekleta s Pristave, v nogometu pa so zmagali fantje iz Slovenske vasi.

48. OBLETNICA NAŠEGA DOMA V SAN JUSTU je bila v nedeljo, 10. oktobra. Sv. mašo je daroval prelat dr. Jure Rode ob somaševanju krajevnega župnika gospoda Tonija Bidovca. Prepeval je Mešani pevski zbor pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar. Novi škof msgr. Carlos Baldomero Martini se je pred stolnico slikal skupaj z narodnimi nošami. Odbor Našega doma San Justo je škofa povabil na svojo obletnico. V Domu sta ga pozdravila učenca Balantičeve šole in mu izročila slovenski šopek. Dobrodošlico vsem navzočim je izrekla predsednica Doma gospa Mici Malavašič Casullo. Program je povezovala Ivana Tekavec. Najprej je otroški pevski zbor zapel več

pesmi pod vodstvom Marije Krajnik Štrubelj, Kristine Škvarča Šenk in Anice Mehle. Otroška folklorna skupina je zaplesala gorenjski ples. Skupino vodijo Mirjam Mehle Javoršek, Lučka Groznik in Bernarda Juhant. Tudi mladina Našega doma se je predstavila z venčkom gorenjskih plesov. Po končani akademiji je predsednica Doma poklonila gospodu škofu spominsko plaketo, Mešani pevski zbor San Justo pa dve svoji zgoščenkí. Msgr. Martini se je zahvalil za lep sprejem. Sledilo je slavnostno kosilo.

Popoldanski kulturni program se je pričel ob 17,30. uri. Napovedlaka je bila Erika Poglajen. Najprej je pozdravila predsednica Doma gospa Mici Malavašič Casullo, nato pa je čestital k obletnici predsednik Zedinjene Slovenije gospod Lojze Rezelj. Ob tej priložnosti so se rojaki iz San Justa spominjali g. Janka Mernika in dr. Alojzija Starca. Slavje se je vršilo nekaj dni po X. Narodnem Evharističnem kongresu. Zato se je odbor odločil za prikaz misterija „*Slehernik*“, ki ga je napisal Hugo Van Hofmannshall. Slavnostni govornik je bil arh. Jure Vombergar, ki je v nagovoru gledalce povedel v misterij. Sledila je igra, ki jo je odlično režiral Blaž Miklič. Čudovita, veličastna scena je bila delo gospoda Toneta Oblaka. V naslovni vlogi je nastopil Janez Krajnik. Bogate obleke, plesni vložki, pevski nastop pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar, so povzdignili odličen prikaz. Mladi igralci so pokazali igralske sposobnosti. Občinstvo jih je nagradilo z burnim ploskanjem. Praznično razpoloženi in globoko zamišljeni v misterij so rojaki odhajali domov. Igro so ponovili naslednjo nedeljo.

V ponedeljek, 11. oktobra, je bil **NA PRISTAVI sestanek odseka ZSMŽ**. Vodila ga je predednica Marta Križ Golob. Govorila pa je Ana Marija Klanšek Hren o „Pogledih na Slovenijo danes.“

Sestanek ZSMŽ V SLOVENSKI HIŠI je bil v četrtek, 14. oktobra. Vodila ga je predsednica gospa Pavlina Dobovšek. Zanimivo predavanje pa je imel Tone Mizerit. Govoril je o temi „Družba in oblast“.

SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA je praznovala svoj ZLATI JUBILEJ v soboto, 16. oktobra. Slavje tega lepega praznika je bilo v Slovenski hiši v Buenos Airesu, kjer ima Kulturna akcija svoj sedež. V zahvalo Bogu za vse prejete dobrote v teh petdesetih letih je bila najprej sv. maša, ki sta jo darovala člana te ustanove, delegat dr. Jure Rode in dr. Mirko Gogola. Pri pridigi je dr. Rode nanizal bogate misli o kulturi in ustvarjalnem delovanju.

Praznovanje se je nadaljevalo v slavnostno okrašeni dvorani. Posamezne dele akademije je povezoval arh. Jure Vombergar, ki je najprej pozdravil goste: veleposlanika RS mag. Bojana Grobovska in gospo, častnega konzula Hermana Zupana in gospo, predsednika Zedinjene Slovenije Lojzeta Rezlja in gospo ter predstavnike Domov in organizacij. Med navzočimi je bil tudi ustanovni član SKA prof. Alojzij Geržinič. Slavnostna govornica je bila tudi sedanja predsednica SKA dr. Katica Cukjati. Po govoru je arh. Vombergar prebral pozdravna pisma raznih osebnosti. Nato so predvajali video s portreti ustanoviteljev SKA in nekaterih sedanjih članov. Video je pripravil Marko Vombergar. Gospa Pavči Maček Eiletz je recitirala esej Franceta Papeža, ki govori o usodi izseljencev — ustvarjalcev. Mešani pevski zbor San Justo je pod vodstvom prof. Andrejke Selan Vombergar zapel sledeče pesmi: Gallusovo Heroes pugnate viri; Dečle, to mi povej; Dajte, dajte; Na tujih tleh in Slovenska dežela. Občinstvo je odlično izvajanje nagradilo z iskrenim ploskanjem. Nekateri zaslužni člani SKA so prejeli priznanja. Spominsko plaketo ob zlatem jubileju je dr. Katica Cukjati podelila najprej ustanovnemu članu prof. Alojziju Geržiniču in gospe Mileni Ahčin. Odličje so prejeli še: arh. Marjan Eiletz, Andrejka Dolinar Hrovat, dr. Mirko Gogola, Lojze Rezelj, Vinko Rode, arh. Jure Vombergar in Tine Debeljak ml. V dvorani so bile rzstavljenе slike slovenskih umetnikov. Ob tej priložnosti je SKA izdala jubilejni zbornik. Slavje se je nadaljevalo v obednici, kamor so bili povabljeni vsi navzoči na čašo vina. ●

malo za šalo...

Avstrijski glasbenik Franz Schubert se je zelo skromno oblačil. Nekega jutra je prišel ponj Schwind, da sta šla na sprehod; glasbenik je dolgo brskal po predalih, vendar ni našel niti enega para celih nogavic. „Glej no,“ je v šali rekel prijatelju, „na Dunaju zdaj izdelujejo samo nogavice z luknjami.“

+ + +

Francoska igralka in pevka Yvette Guilbert je bila zelo suha. O svoji fotografiji s psičkom je duhovito dejala:

„To je pes, ki pazi na kost.“

+ + +

Ko je Walter Scott prišel v Pariz, se ni mogel načuditi temu, da se Parižanke tako zelo ličijo. Znanec ga je vprašal, kako so mu všeč pariške dame, pa je odgovoril:

„Oprostite, na slikarstvo se prav nič ne razumem!“

+ + +

Tone, ki je izredno dolgo stal na eni nogi, je dejal prijatelju:

„Ne verjamem, da bi ti mogel vzdržati toliko časa kot jaz.“

„Jaz ne,“ odvrne nagovorjeni, „lahko pa vsaka gos.“

+ + +

V Twainovi družbi je nekdo trdil, da so nekatere ženske pravi angeli.

„Poznam samo enega človeka, čigar žena je pravi angel,“ se oglasi pisatelj.

„Kdo je to?“ vprašajo vsi hkrati.

„Gospod Smith.“

„Gospod Smith? Saj ta je vendar vdovec!“

„Tako je!“ pritrди Twain.

+ + +

Književnik in pisatelj Giovanni Papini je od slovite pevke, ki se je imela za pisateljico, prejel fotografijo s temle posvetilom: „X. Y., pisateljica.“ Papini je v zameno poslal pevski svojo sliko s posvetilom: „Giovanni Papini, sopranist!“

+ + +

Cicero je obedeloval pri znancu, ki je ponudil svojim gostom zelo slabo vino. Ko je gostitelj videl, da se gostje za pijačo ne morejo ogreti, jih je začel spodbujati:

„Le pošteno potegnite! Tale falernec je star že štirideset let!“

Cicero se tedaj ni mogel premagati in je pripomnil:

„Tako? — Srečno vino, ki se mu leta nič ne poznajo!“

UVOŽENO IZ SLOVENIJE

- Za Slovenijo je inflacija laži bolj pogubna od inflacije tolarja.
- Marx bi preklical svojo revolucionarno teorijo, če bi en sam dan živel v revolucionarni državi.
- Bodite previdni, v prihodnost vstopajte ritenski.
- Prijatelje si je zapomnil, sovražnike si je zapisoval.
- Zmagovalci pridejo v zgodovino, poraženci pa so njihni protagonisti.
- Danes je zelo nevarno imeti prav.
- Z možgani od včeraj se ne da reševati jutrišnjih problemov.
- Resnica je težko prebavljiva, zato jo ponujajte po žličkah.
- Režimi se menjajo, jaz pa sem kar naprej sovražnik režima.
- Tudi neumni politik na oblasti ima vedno prav.
- Revolucije so včasih patetične, a nikoli etične.
- Smo na začetku obdobja globalnega strahu.

KJE JE KAJ

Božič v Letu Evharistije —	
Jure Rode	289
Kot nekdanj — v jaslih —	
Vladimir Kos	290
Novoletnica — Vladimir Kos	290
Nameni Apostolata molitve	291
Nedolžni otroci — Silvester Čuk ..	292
Sveta družina — Silvester Čuk	292
Karel I. Habsburški,	
„služabnik miru“	293
Ljubiti — Molitev doraščajočega —	
Michel Quoist —	
Prevedla Metka Mizerit	295
Znanstveni simpozij o ljubljanskem	
nadškofu Antonu Vovku v Rimu —	
Marija Primc	296
Erga migrantes — Marko Kremžar	297
Neomajna vera in tiho zrenje Boga	
kljub starosti in bolezni —	
Jurij Paljk	299
Sveti sedež obtožuje	
„mogočne vplivne skupine“	300
Presenetljiva skrivnost vic —	
Prevedel in priredil Stane Snoj	300
Odkritje doprsnega kipa	
dr. Valentinu Meršolu	302
John Corselli	
o dr. Valentinu Meršolu	303
Vero moramo živeti	304
Kaj pa prenaseljenost	305
Kaj storiti, če ne moremo	
imeti otrok?	305
Posvojila sva deklico	306
Domače nedoslednosti —	
Marko Kremžar	307
„Fanatik? Ne! Le katoličan!“	308
Brezposelni — Franc Dalibor	309
Leto brez sonca —	
Marko Kremžar	310
Zlatoporočenca Ivan in Amalija	
Omahen —	
Kristina Cecilija Omahen	313
Duhovno življenje je objavilo	314
Podekvatorske jaslice —	
Jeremija Kalin	315
Rojstva, poroke in smrti	
v letu 1954	316
Iz pisem Miloša Stareta	316
Iz naše kronike — Metka Mizerit ..	317

DUHOVNO ŽIVLJENJE

SLOVENSKA VERSKA REVIIJA

Izdaja ga Slovensko dušno pastirstvo.

Direktor: mons. dr. Jure Rode - Urednik: arh. Jure Vombergar - Tehnični urednik: Stane Snoj - Članica uredniškega odbora: Metka Mizerit - Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4636-0841 - Fax: +54-11-4636-2421 - Registro de la Propiedad Intelectual N° 90.877 - Oblikovanje in tisk: Talleres Graficos VILKO S.R.L. - EE. UU. 425 - C1101AAI Buenos Aires, Argentina - Tel.: +54-11-4362-7215 - E-mail: info@vilko.com.ar

POVERJENIKI

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires. ZDA: Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA. KANADA: Rado Krevs, 75 Trowell Ave. Toronto M6M - 1L5 Canada. ITALIJA: TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia. GORICA, Riva Piazzuta 18, 34170 Gorizia, Italia. AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

NAROČNINA

Naročnina v Argentini za leto 2004: \$ 55.- in izdatki za pošto; drugod US\$ 55.- Denarna nakazila na bančni (ne osebni) ček na ime: Jorge Rode, Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires, Argentina.

MLADINSKI DAN V SLOVENSKI VASI
Foto: Marija Gerkman

Prva vrsta zgoraj: **RAST 33 v Sloveniji**. Eden od toliko njenih nastopov. Druga vrsta: V kozolcu v Prešernovi Vrbi. - Rast 33 pod vodstvom prof. Mirjam Oblak in g. Lojzeta Rezlja na Prešernovem trgu pred frančiškansko cerkvijo v Ljubljani.

35. PEVSKO GLASBENI VEČER
V SLOVENSKI HIŠI

Zgoraj, prva vrsta, od leve: Marjanika Ayerbe Rant in Saši Podržaj; Saška Ayerbe Rant in prof. Lučka Marinček Kastelic; Silviya Žnidar in Saši Podržaj. Druga vrsta: Marko Štrubelj; Tatjana Gričar; Luka Somoza Oester in Silvina Bouille; skupina B.A. Blues. Tretja vrsta: skupina Četvrti vrsta: skupina Baruc; Mešani

Como Argentina Suc. 7 Bs. As. FRANQUEO PAGADO Concesión Nº 6395 TARIFA REDUCIDA Concesión Nº 2500

La Vida Espiritual Revista mensual religiosa. Editor: Misión Católica Eslovana. Director: Mons. dr. Jorge Rodríguez Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR Buenos Aires - Argentina - Registro Nacional de la Propiedad Intelectual Nº 90-877 Armado e impresión: Talleres Gráficos VII KO S.R.L. - Estados Unidos 425 - C1101AAL Buenos Aires - Argentina